

poročevalec

DRŽAVNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE

Ljubljana, 30. maj 2008

letnik XV

št. 12

Sklepi Državnega sveta ob obravnavi pobud in vprašanj državnih svetnikov

- Draga Žure glede udeležbe predstavnikov Vlade na sejah
Upravnega odbora Univerze v Mariboru 3
- Alojza Kovšce za ponovno uvajanje davčnih olajšav
za investicije v razvoj za vse gospodarske subjekte 4
 - *Odgovor Ministrstva za finance*
- dr. Janvita Goloba v zvezi z dogodki na kapitalskem trgu
v marcu 1996 11
 - *Odgovor Agencije za trg vrednostnih papirjev*
 - *Odgovor Vlade Republike Slovenije*
 - *Odgovor Vrhovnega državnega tožilstva*
 - *Odgovor Ustavnega sodišča*
- Cvetka Zupančiča glede oznake registrskih tablic 19
 - *Odgovor Ministrstva za notranje zadeve*
- Marijana Klemenca glede vzpostavitve
sistema vračanja potrošne embalaže 24
 - *Odgovor Ministrstva za okolje in prostor*
- prof. dr. Jožeta Mencingerja v zvezi z enakovrednim
sodelovanjem predsednika in članov Državnega sveta
pri protokolarnih dogodkih 26
 - *Odgovor Vlade Republike Slovenije*
- Draga Žure glede spremembe Zakona o davku na dodano vrednost 28
- Draga Žure glede medijske izpostavljenosti domnevnih osumljencev 29

- *Odgovor Ministrstva za javno upravo*
- *Odgovor Ministrstva za kulturo*
- **Marijana Klemenca glede zagotavljanja zdravstvene in socialno Varstvene obravnave po zaključenem zdravljenju v bolnišnici** **34**
- **dr. Zoltana Jana glede zaposlovanja volonterjev v državnih ustanovah** **36**
- **Mateja Arčona glede delovanja namakalnega sistema Vogršček** **37**
- **Mateja Arčona za dopolnitev odgovora Ministrstva za kulturo glede spremembe statusa gledališča SNG Nova Gorica** **38**

Prvi odstavek 56. člena Zakona o Državnem svetu - Državni svet in njegova delovna telesa imajo pravico zahtevati od državnih organov pojasnila in podatke v zvezi z zadevami, ki jih obravnavajo.

Sklep Državnega sveta ob obravnavi **vprašanja** državnega svetnika Draga Žure **glede udeležbe predstavnikov Vlade na sejah Upravnega odbora Univerze v Mariboru**

Državni svet Republike Slovenije je na 6. seji 23. 4. 2008 v skladu z 41. členom Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) obravnaval vprašanja **državnega svetnika Draga Žure** glede udeležbe predstavnikov Vlade na sejah Upravnega odbora Univerze v Mariboru in na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Ur. l. RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašanja državnega svetnika Draga Žure in predlaga Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, da vprašanja preuči in nanje odgovori.

Vprašanja državnega svetnika Draga Žure se glasijo:

- 1) Kdaj je bil predstavnik ustanovitelja v Upravnem odboru Univerze v Mariboru, ki ga je Vlada Republike Slovenije na predlog resornega ministra imenovala na svoji redni seji 13. 9. 2007 (pred več kot sedmimi meseci), prvič vabljen na Upravni odbor Univerze v Mariboru?
- 2) Na koliko sej Upravnega odbora Univerze v Mariboru po svojem imenovanju, iz prvega vprašanja omenjeni predstavnik ni bil vabljen in zakaj?
- 3) Ali bo pristojna ministrica ukrepala zoper pristojne na Univerzi v Mariboru, ki »zavračajo« predstavnika Vlade v Upravnem odboru Univerze v Mariboru?

Obrazložitev:

Po dostopnih informacijah različni posamezniki na Univerzi v Mariboru na različne načine preprečujejo predstavniku Vlade, da bi se udeležil sej Upravnega odbora Univerze v Mariboru, kljub temu, da je od njegovega imenovanja minilo že več kot sedem mesecev in naj še danes ne bi bil član omenjenega organa.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, da vprašanja preuči in v skladu s 96. členom Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) nanje v roku 30 dni odgovori.

Državni svet
mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Sklep Državnega sveta ob obravnavi **pobude** državnega svetnika Alojza Kovšce **za ponovno uvajanje davčnih olajšav za investicije v razvoj za vse gospodarske subjekte**

Državni svet Republike Slovenije je na 6. seji 23. 4. 2008 v skladu z 41. členom Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) obravnaval pobudo **državnega svetnika Alojza Kovšce** za ponovno uvajanje davčnih olajšav za investicije v razvoj za vse gospodarske subjekte in na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Ur. l. RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet Republike Slovenije podpira pobudo za ponovno uvajanje davčnih olajšav za investicije v razvoj za vse gospodarske subjekte in predlaga Ministrstvu za finance, da pobudo preuči in nanjo odgovori.

Stanje na področju davčnih olajšav za investicije:

1. olajšave (določen % investiranega zneska je zmanjševal davčno osnovo pred obdavčitvijo dobička) so se z leti zmanjševale; v letu 2006 je znašala olajšava 20 %, pri čemer pravne osebe niso mogle uveljavljati znižanja davčne osnove za investicije v nepremičnine (zgradbe in zemljišča);
2. do 31. 12. 2006 so lahko zavezanci uveljavljali olajšave za opredmetena (stroji, zgradbe, zemljišča) in neopredmetena (programska oprema, licence) osnovna sredstva;
3. od 1. 1. 2007 zavezanci (samostojni podjetniki in pravne osebe) ne morejo uveljavljati davčnih olajšav za investicije; uveljavljalo lahko le olajšavo v višini 20 % zneska, ki predstavlja vlaganja v raziskave in razvoj (R&R);
4. olajšavo za investicije je samostojnim podjetnikom dopuščal Zakon o dohodnini - Zdoh-1 (Uradni list RS št. 59/06), pravnim osebam pa Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb - ZDDPO-1 (Uradni list RS št. 33/06). Bivši Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb (ZDDPO-1) je nudil naslednje olajšave: olajšavo za vlaganja, vključno z vlaganji v raziskave in razvoj, olajšavo za zaposlovanje, olajšavo za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje ter olajšavo za donacije in plačila političnim strankam ter reprezentativnim sindikatom. ZDDPO-2 omogoča le olajšave v raziskave in razvoj, za zaposlovanje invalidov, za izvajanje praktičnega dela v strokovnem izobraževanju, za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje in za donacije. ZDDPO-2 tako ne vsebuje več olajšave za investiranje v opremo.

V predlogu zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (ZDDPO-2; Poročevalec DZ RS, št. 98/2006 z dne 20. 9. 2006) je bilo navedeno, da je "namen davčnih olajšav razvoj in spodbujanje gospodarske rasti, spodbujanje zaposlovanja invalidov in sprejemanja oseb za praktično delo v strokovnem izobraževanju ter vzpodbujanje doniranja in prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja. Določena splošna stopnja davka zasleduje večjo konkurenčnost, atraktivnost ter primerljivost davčnega sistema".

Razbremenitev zavezancev, ki so uveljavljali odpravljen olajšavo naj bi se po mnenju Vlade RS "dosegala na bolj nevtralen način, z določenimi novimi ali spremenjenimi splošnimi mehanizmi

oziroma instituti, določenimi zlasti pri ugotavljanju davčne osnove (priznavanje oblikovanja rezervacij kot odhodka, izvzem določenih prihodkov iz osnove, priznavanje stroškov dela, vključno z bonitetami kot odhodka). Z empiričnimi raziskavami in ustreznimi statističnimi metodami je bilo tako za Slovenijo kot tudi za primerljive države ugotovljeno, da investicijske olajšave nimajo vpliva na večji oziroma dodatni obseg investicij. Tako analize v tujini, kot analize za Slovenijo so pokazale, da davčne spodbude povečajo investicije za manj, kot se zaradi olajšav zniža davčni donos, hkrati pa povzročajo tudi nenevtralnost tega davka. V letu 2005 se je davčna osnova iz naslova investicijske olajšave znižala za 216,3 mlrd tolarjev oziroma za skoraj 20 %. Predlagatelj ocenjuje, da se z odpravo investicijske olajšave sistem obdavčitve dohodkov pravnih oseb poenostavlja, hkrati pa se bo odpravljena davčna razbremenitev, ki so jo bili deležni le zavezanci s pozitivno davčno osnovo, nadomestila z drugimi predlaganimi rešitvami pri ugotavljanju davčne osnove kot je npr. celotno priznavanje stroškov v zvezi z zaposlitvijo, določeno priznavanje oblikovanja rezervacij kot odhodek za davčne namene, z odpravo ekonomskih dvojnih obdavčitev, in podobno. (Poročevalec DZ RS, št. 98/2006).

Za razliko od mnenja Vlade RS, ki naj bi "z empiričnimi raziskavami in ustreznimi statističnimi metodami za Slovenijo kot tudi za primerljive države ugotovila, da investicijske olajšave nimajo vpliva na večji oziroma dodatni obseg investicij" (ki jih v samem takratnem predlogu zakona ni najti), dejansko stanje kaže drugačno sliko.

Argumenti za ponovno uvedbo davčnih spodbud

Na spletni strani Obrtne zbornice Slovenije z dne 18. 3. 2008 je navedeno, da je podporo zahtevi OZS za ponovno uvedbo davčnih olajšav za investicije izrazilo 6373 članov OZS. Ohranitev davčnih olajšav je smiselna in nujna. Nižja stopnja obdavčitve ter poenostavitve davčnega sistema ne odtehtata pozitivnih učinkov davčnih olajšav. Potrebno je upoštevati dejstvo, da velika večina slovenskih družb in podjetnikov ne deluje v sektorju proizvodnje, temveč na področju storitvenih dejavnosti (prevozi, gostinstvo, gradbeništvo, finančne in poslovne storitve), kar pomeni, da je ukinitve olajšav za vlaganje v opremo in nepremičnine povzročila, da ti subjekti niso več v tolikšni meri pripravljeni vlagati sredstev v dodatna investiranja, ki vedno nosijo določen riziko, kateri je seveda lažje obvladljiv, če država spodbudi vlaganje v obliki davčnih olajšav. Vlaganja imajo številne multiplikacijske učinke, tako v rasti družbenega produkta, zaposlovanju in nenazadnje v pobiranju davkov. Nabava posamezne opreme običajno rezultira v dodatnem zaposlovanju, povpraševanju in posledično gospodarski rasti, povečanju in modernizaciji tehnološkega parka, angažiranju zasebnih sredstev v podjetniško dejavnost idr.

Gospodarski subjekti nasploh in še posebno mala podjetja, ki dodano vrednost ustvarjajo zaradi možnosti hitrega prilagajanja tržnim potrebam, za doseg zastavljenih ciljev potrebujejo nove tehnologije (stroje, opremo, zgradbe, zemljišča, programsko opremo). Z ukinitvijo davčnih olajšav za vlaganja v osnovna sredstva se je davčna obremenitev teh podjetij znatno povečala, s tem pa se je bistveno zmanjšala sposobnost prilagajanja tržnim priložnostim.

Samostojni podjetniki in mala podjetja so premajhna oz. finančno prešibka, da bi bila sposobna vlagati v raziskave in razvoj, zato jim edina obstoječa olajšava za R&D ne bo zmanjšala davčne obremenitve, ki jih ovira pri konkurenčnosti na domačem in tujih EU.

Za investicije v nove tehnologije potrebujejo gospodarski subjekti likvidna sredstva, ki v trenutku še vedno nerešenega problema plačilne discipline, predstavlja velik problem že za izplačevanje plač in pokrivanje drugih tekočih stroškov, kaj šele za investicije (zaradi takšnega dejanskega stanja je pričakovano, da bo priznavanje oblikovanja rezervacij ipd. razbremenilo zavezance na

bolj nevtralen način, zelo relativizirano); tudi podatki o prejemkih in izdatkih pravnih oseb v letu 2007 kažejo, da se razmerje nagiba v smeri izdatkov, ne prejemkov. Tako se velikokrat odločajo za dolžniško financiranje, pri čemer imajo otežen dostop do posojil oz. kreditov, saj predstavljajo za banke večje tveganje. S predvidenim povišanjem obrestne mere, ki je posledica nestabilnosti na mednarodnih finančnih trgih, bodo posojila še dražja. Podjetje mora za izgradnjo oz. pridobitev investicij denarna sredstva založiti vnaprej, stroške iz uporabe teh sredstev pa lahko podjetje upošteva šele preko stroška amortizacije, ki ga začne obračunavati takrat, ko je investicija nared za uporabo. Še zlasti se težave pojavljajo pri tistih samostojnih podjetnikih, ki morajo investicije financirati iz gospodinjstva, saj so dobički podjetja samostojnega podjetnika obdavčeni po dohodninskem zakonu (po progresivni lestvici);

Informacija o poslovanju samostojnih podjetnikov posameznikov v Republiki Sloveniji v letu 2006 kaže, da so majhni podjetniki leto 2006 zaključili s pozitivnim poslovnim izidom. Večino neto podjetnikovega dohodka so majhni podjetniki ustvarili iz poslovanja, zmanjšala ga je le negativna razlika med finančnimi prihodki in finančnimi odhodki. Podjetnikov dohodek se je v primerjavi z letom 2005 povečal za 17 %, negativni poslovni izid pa za 8 %. Na dan 31. 12. 2006 so majhni podjetniki s kapitalom pokrili 88,0 % dolgoročnih sredstev, primanjkljaj kvalitetnih virov so majhni podjetniki v večji meri nadomestili z najemanjem dolgoročnih kreditov. Takšno stanje je veljalo z upoštevanjem določil, ki so veljala pred uveljavitvijo ZDoh-2, tj. z uveljavljanjem davčne olajšave 20 %; trenutne razmere in odziv podjetnikov že kažejo, da bo tokrat situacija slabša (če upoštevamo višino olajšave, lahko rečemo, da za eno petino). Po številu zaposlenih, čistih prihodkih od prodaje in sredstvih, prevladuje skupina majhnih podjetnikov, ki zaposlujejo od 2 do 9 delavcev, kar pomeni, da so najšibkejši z ukrepom najbolj prizadeti.

Predloga za spremembo zakonodaje

Razvoj slovenskega gospodarstva je dolgoročno možen le ob zdravih, konkurenčnih in hitro rastočih gospodarskih subjektih, ki za doseganje omenjenih ciljev potrebujejo davčne spodbude. Zato Državni svet predlaga reševanje nastalega problema:

a) V Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb - ZDDPO-2 se v poglavje VIII. Davčne olajšave doda nov 54. a člen, ki glasi:

"(1) Zavezanec lahko uveljavlja znižanje davčne osnove v višini 20 % investiranega zneska v opredmetena osnovna sredstva, razen v jahte in čolne, namenjene za šport in razvedrilo, zasebne zrakoplove, osebna motorna vozila in motorna kolesa, pohišstvo in pisarniško opremo (brez računalniške opreme), in v neopredmetena dolgoročna sredstva, če gre za investicije v opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena dolgoročna sredstva v Sloveniji.

(2) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena zavezanec lahko uveljavlja olajšavo za investicije v plovila oziroma vozila, ki se uporabljajo za opravljanje prevozov s taksiji, dajanja v najem in zakup, vozil, ki se uporabljajo v avtošolah za izvajanje programa usposabljanja iz vožnje v skladu z veljavnimi predpisi, kombiniranih vozil za opravljanje dejavnosti javnega linijskega in posebnega linijskega prevoza- in osebnih specialnih vozil, prilagojenih izključno za prevoz pokojnikov.

(3) V primeru finančnega najema lahko znižanje davčne osnove po prvem odstavku tega člena uveljavlja zavezanec, ki opredmeteno osnovno sredstvo oziroma neopredmeteno dolgoročno sredstvo pridobi na podlagi finančnega najema.

(4) Če zavezanec, novi zasebnik oziroma pravna oseba proda oziroma odtuji opredmeteno

osnovno sredstvo oziroma neopredmeteno dolgoročno sredstvo, za katero je izkoristil davčno olajšavo po tem členu, prej kot v treh letih po letu, v katerem je izkoristil davčno olajšavo po tem členu, mora za znesek izkoriščene davčne olajšave povečati davčno osnovo od dohodka iz dejavnosti oziroma od dohodkov pravnih oseb, in sicer v letu prodaje oziroma odtujitve opredmetenega osnovnega sredstva oziroma neopredmetenega dolgoročnega sredstva.

(5) Za odtujitev po četrtem odstavku tega člena se šteje tudi prenos sredstva izven Slovenije oziroma uporaba sredstva v poslovni enoti izven Slovenije, izguba pravice uporabe sredstva v primeru finančnega najema in prenos sredstva iz podjetja v gospodinjstvo.

(6) Ne glede na določbo petega odstavka tega člena se za izvajanje četrtega odstavka tega člena za odtujitev ne šteje prenehanje opravljanja dejavnosti pod pogoji, določenimi s četrtem odstavkom 51. člena Zakona o dohodnini. Šteje se, da je olajšavo prevzel novi zasebnik oziroma pravna oseba, pod pogoji kot bi veljali, če do odtujitve ne bi prišlo.

(7) Zavezanec lahko v davčnem letu neizkoriščeni del davčne olajšave po tem členu prenaša v naslednjih zaporednih pet davčnih let. V tem primeru se za začetek teka roka iz četrtega odstavka tega člena šteje, da je olajšavo izkoristil v davčnem letu, v katerem je ni izkoristil ali jo je delno izkoristil, ker ni imel dovolj davčne osnove."

b) V Zakonu o dohodnini - ZDoh-2 se doda nov 60.a člen, ki se glasi:

"(1) Zavezanec, ki ima po Zakonu o gospodarskih družbah status samostojnega podjetnika, lahko uveljavlja znižanje davčne osnove v višini 20 % investiranega zneska v opredmetena osnovna sredstva, razen v jahte in čolne, namenjene za šport in razvedrilo, zasebne zrakoplove, osebna motorna vozila in motorna kolesa, pohištvo in pisarniško opremo (brez računalniške opreme), in v neopredmetena dolgoročna sredstva, če gre za investicije v opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena dolgoročna sredstva v Sloveniji.

(2) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena zavezanec lahko uveljavlja olajšavo za investicije v plovila oziroma vozila, ki se uporabljajo za opravljanje prevozov s taksiji, dajanja v najem in zakup, vozil, ki se uporabljajo v avtošolah za izvajanje programa usposabljanja iz vožnje v skladu z veljavnimi predpisi, kombiniranih vozil za opravljanje dejavnosti javnega linijskega in posebnega linijskega prevoza- in osebnih specialnih vozil, prilagojenih izključno za prevoz pokojnikov.

(3) V primeru finančnega najema lahko znižanje davčne osnove po prvem odstavku tega člena uveljavlja zavezanec, ki opredmeteno osnovno sredstvo oziroma neopredmeteno dolgoročno sredstvo pridobi na podlagi finančnega najema.

(4) Če zavezanec, novi zasebnik oziroma pravna oseba proda oziroma odtuji opredmeteno osnovno sredstvo oziroma neopredmeteno dolgoročno sredstvo, za katero je izkoristil davčno olajšavo po tem členu, prej kot v treh letih po letu, v katerem je izkoristil davčno olajšavo po tem členu, mora za znesek izkoriščene davčne olajšave povečati davčno osnovo od dohodka iz dejavnosti oziroma od dohodkov pravnih oseb, in sicer v letu prodaje oziroma odtujitve opredmetenega osnovnega sredstva oziroma neopredmetenega dolgoročnega sredstva.

(5) Za odtujitev po četrtem odstavku tega člena se šteje tudi prenos sredstva izven Slovenije oziroma uporaba sredstva v poslovni enoti izven Slovenije, izguba pravice uporabe sredstva v primeru finančnega najema in prenos sredstva iz podjetja v gospodinjstvo.

(6) Ne glede na določbo petega odstavka tega člena se za izvajanje četrtega odstavka tega člena za odtujitev ne šteje prenehanje opravljanja dejavnosti pod pogoji, določenimi s četrtem odstavkom 51. člena Zakona o dohodnini. Šteje se, da je olajšavo prevzel novi zasebnik oziroma pravna oseba, pod pogoji kot bi veljali, če do odtujitve ne bi prišlo.

(7) Zavezanec lahko v davčnem letu neizkoriščeni del davčne olajšave po tem členu prenaša v naslednjih zaporednih pet davčnih let. V tem primeru se za začetek teka roka iz četrtega odstavka tega člena šteje, da je olajšavo izkoristil v davčnem letu, v katerem je ni izkoristil ali jo je delno izkoristil, ker ni imel dovolj davčne osnove."

Obrazložitev k predlaganim členom:

Gospodarske družbe, ki so po določilih Zakona o gospodarskih družbah uvrščene med majhne družbe in samostojni podjetniki, ustvarjajo dodano vrednost zaradi možnosti hitrega prilagajanja tržnim potrebam. Za doseg zastavljenih ciljev potrebujejo nove tehnologije (stroje, opremo, zgradbe, zemljišča, programsko opremo). Z ukinitvijo davčnih olajšav za vlaganja v osnovna sredstva se je davčna obremenitev teh podjetij znatno povečala, hkrati s tem pa se je bistveno zmanjšala sposobnost prilagajanja tržnim priložnostim. Majhne družbe in samostojni podjetniki so v večini finančno prešibki in tudi njihova dejavnost mnogim ne omogoča, da bi bili sposobni vlagati v raziskave in razvoj, zato jim edina, trenutno obstoječa olajšava za raziskave in razvoj, ne bo zmanjšala davčne obremenitve, ki jih ovira pri konkurenčnosti na domačem in trgih EU.

Najmanjšemu segmentu slovenskega gospodarstva predstavlja dodatno oviro za poslovanje na globalnem trgu tudi še vedno nerešen problem plačilne nediscipline, ki povzroča težave tako pri tekočem izplačevanju plač zaposlenim in pokrivanju drugih tekočih stroškov kot pri investicijah. Posledično opisanim dejstvom se morajo odločati za dolžniško financiranje tekočega poslovanja, kot tudi za pridobivanje sredstev, ki jih vlagajo v investicije.

Gospodarska družba mora za izgradnjo oz. pridobitev investicij denarna sredstva založiti vnaprej, stroške iz uporabe teh sredstev pa lahko upošteva šele preko stroška amortizacije, ki ga začne obračunavati takrat, ko je investicija pripravljena za uporabo. Pri samostojnih podjetnikih je ta problem toliko bolj prisoten, ker se investicije financirajo iz podjetnikovega dohodka, ki po vsebini predstavlja plačo samostojnega podjetnika, torej del sredstev gospodinjstva. Dohodek samostojnega podjetnika, ki predstavlja hkrati dobiček podjetja in njegovo plačo, se v skladu z ZDoh-2 obdavči po dohodninski, progresivni lestvici.

Državni svet še posebej opozarja na dejstvo, da se v gospodinjstvo prenesenih osnovnih sredstev, ki jih samostojni podjetnik financira iz svoje plače/dobička, ki je obdavčen na podlagi dohodninske lestvice (lahko bi rekli, da jih financira kot fizična oseba iz sredstev svojega gospodinjstva), ta prenos obravnava kot odtujitev k povezani osebi. Zaradi tega mora samostojni podjetnik ob prenosu osnovnega sredstva v gospodinjstvo obračunati dohodek (kar povečuje davčno osnovo) v višini razlike med tržno in knjigovodsko vrednostjo sredstva. To pomeni, kot da bi to sredstvo prodal po tržni vrednosti.

Nesprejem predlaganih sprememb in dopolnitev obeh davčnih zakonov, ki ponovno omogočajo uveljavljanje investicijskih olajšav, se bo kazalo v vedno manjšem interesu širjenja proizvodnih in storitvenih zmogljivosti v malih gospodarskih družbah in pri samostojnih podjetnikih. Za nadaljnji gospodarski razvoj in dvig bruto nacionalnega produkta naše države to prav gotovo ne bi ugodno vplivalo.

Kljub temu, da Vlada RS še ni pripravila temeljite analize učinkovanja davčnih sprememb, ki so bile uvedene v letu 2007 na investicijske odločitve gospodarskih subjektov, Državni svet predlaga, da se zaradi zmanjševanja konkurenčnega položaja subjektov našega gospodarstva tako v kemični, tekstilni, usnjarski, lesni, kovinski pa tudi gradbeni in prevozniški dejavnosti nemudoma pristopi k ponovni uvedbi olajšav za investicije.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za finance, da pobudo preuči in v skladu s 96. členom Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) nanjo v roku 30 dni odgovori.

Državni svet
mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

* * *

Odgovor Ministrstva za finance

Datum: 21. 5. 2008
Prejeto: 27. 5. 2008

Državni svet je Ministrstvu za finance z dopisom št. 432-01/93-1/135 posredoval pobudo za ponovno uvajanje davčnih olajšav za investicije v razvoj za vse gospodarske subjekte. Državni svet predlaga naj Ministrstvo za finance pobudo preuči in nanjo odgovori. Državni svet v pobudi opisuje stanje na področju davčnih olajšav za investicije, navaja argumente za ponovno uvedbo davčnih vzpodbud in predlaga konkretne rešitve za spremembo zakonodaje.

Ministrstvo za finance je pobudo Državnega sveta preučilo in ugotavlja sledeče:

Namen in cilj sprememb iz leta 2006 na področju davčne zakonodaje sta bila dodatna razbremenitev slovenskega gospodarstva in ustvarjanje pogojev za njegovo večjo konkurenčnost na svetovnih trgih. Davčna reforma, ki se je začela uporabljati z letom 2007, pomeni tudi prvi korak k omogočanju sistemskih pogojev za doseganje Lizbonskih ciljev, to je ciljev za povečanje konkurenčnosti slovenskega gospodarstva, za prestrukturiranje gospodarstva v smislu večje tehnološke zahtevnosti, večje intenzivnosti človeškega kapitala in višje dodane vrednosti ter za večje zaposlovanje.

Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 117/06, v nadaljevanju: ZDDPO-2) in Zakon o dohodnini (Uradni list RS, št. 117/06 in 10/08, v nadaljevanju: ZDoh-2) vsebujeta določene rešitve, ki olajšujejo davčni položaj zavezancev, na primer:

- nižje splošne stopnje obdavčitve (v skladu z ZDDPO-2 se splošna stopnja obdavčitve iz 25% znižuje na 20% v letu 2010) ter nižje stopnje obdavčitve dohodkov na viru,
- nekatere rešitve pri ugotavljanju davčne osnove, kot na primer celotno priznavanje stroškov

v zvezi z zaposlitvijo, določeno priznavanje oblikovanja rezervacij kot odhodka za davčne namene, priznavanje slabitve sredstev v višjih zneskih, odprava ekonomskih dvojnih obdavčitev, ugodne amortizacijske stopnje, neomejeno prenašanje davčnih izgub v naslednja obdobja in podobno.

Rešitve, ki povečujejo konkurenčen položaj podjetij, so bile sprejete tudi na področju obračunavanja davkov, predvsem z uvedbo številnih poenostavitev. Zaradi splošnega zmanjševanja progresije obdavčitve fizičnih oseb oziroma znižanja davčnih stopenj in povečanja splošne olajšave ostaja na razpolago več dohodka za investiranje.

Vlada Republike Slovenije je v zvezi z navedeno problematiko na 166. redni seji 17. 4. 2008 sprejela sklep o imenovanju medresorske projektne skupine za preučitev zahteve za ponovno uvedbo davčnih olajšav za razvojne investicije, v katero je imenovan tudi predstavnik Ministrstva za finance. Naloge projektne skupine so proučitev zahteve za ponovno uvedbo davčnih olajšav za investicije, ocena finančnih posledic zahteve in predlog rešitve. Medresorska projektna skupina proučuje zahtevo za ponovno uvedbo davčnih olajšav za investicije z vidika razvoja, konkurenčnosti, administrativnih ovir, ter z vidika smiselnosti in načina ponovne uvedbe. Delo medresorske projektne skupine je še v teku. Medresorska projektna skupina še oblikuje predlog stališča skupine, ki ga bo predvidoma predložila v obravnavo Vladi Republike Slovenije.

Ministrstvo za finance
dr. Andrej Bajuk, l.r.
minister

Sklep Državnega sveta ob obravnavi **vprašanja** državnega svetnika dr. Janvita Goloba **v zvezi z dogodki na kapitalnem trgu v marcu 1996**

Državni svet Republike Slovenije je na 6. seji 23. 4. 2008 v skladu z 41. členom Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) obravnaval vprašanje **državnega svetnika dr. Janvita Goloba** v zvezi z dogodki na kapitalnem trgu v marcu 1996 in na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Ur. l. RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašanje državnega svetnika dr. Janvita Goloba in predlaga Vladi Republike Slovenije, Državnemu zboru, Ustavnemu sodišču, Vrhovnemu sodišču, Agenciji za trg vrednostnih papirjev in Vrhovnemu državnemu tožilstvu, da vprašanje preučijo in nanj odgovorijo.

Vprašanje državnega svetnika dr. Janvita Goloba se glasi:

Kaj je bilo storjenega od objave Poročila o delu Državnega sveta 1996-2002 v zvezi z dogodki na kapitalnem trgu v marcu 1996?

Obrazložitev:

Državni svet je ob obravnavi Poročila o delu Državnega sveta in njegove Komisije za gospodarstvo v obdobju 1996–2002 na področju dogodkov na kapitalnem trgu (Poročevalec DS RS, XI/1, 21. 3. 2003) sprejel sklep, v katerem je med drugim zapisano:

- *Zato državni svet predlaga, da se s Poročilom o delu Državnega sveta in Komisije DS za gospodarstvo v obdobju 1996–2002 na področju obravnave dogodkov na kapitalnem trgu v marcu 1996 ter delovanja Agencije za trg vrednostnih papirjev in njenih organov v obdobju 1995–1997 seznani Državni zbor RS, Vlada RS, Ustavno sodišče RS, Vrhovno sodišče RS ter vse institucije, na katere se poročilo nanaša.*
- *Državni svet na podlagi ugotovitev in poročila opozarja, da je prišlo v obdobju 1995–1997 do nepravilnosti pri delovanju Agencije za trg vrednostnih papirjev in do pomanjkljivosti v zakonodaji s tega področja zaradi nespoštovanja strokovnih in pravnih načel. Nepravilnosti v delovanju Agencije za trg vrednostnih papirjev zahtevajo, da se s poročilom seznani tudi državno tožilstvo.*

Državni svet naproša zgoraj omenjene državne in sodne organe, da posredujejo odzivno poročilo o tem, kaj je bilo storjeno v teh petih letih, da bi preverili sume kaznivih dejanj pri delovanju agencije, odpravili domnevne kršitve strokovnih in pravnih načel ter popravili napake, ki so po dokumentaciji Državnega sveta prizadele nekatere udeležence na trgu vrednostnih papirjev, zlasti vlagatelje v sklade Proficia Dadas.

Državni svet Republike Slovenije predlaga Vladi Republike Slovenije, Državnemu zboru, Ustavnemu sodišču, Vrhovnemu sodišču, Agenciji za trg vrednostnih papirjev in Vrhovnemu državnemu tožilstvu, da vprašanje preučijo in v skladu s 96. členom Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) nanj v roku 30 dni odgovorijo.

Državni svet
mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Odgovor Agenciji za trg vrednostnih papirjev

Prejeto: 13. 5. 2008

Agenciji za trg vrednostnih papirjev ste posredovali vprašanje državnega svetnika dr. Janvita Goloba, ki ga je Državni svet Republike Slovenije obravnaval na 6. seji 23. 4. 2008 in ga podprl. Državni svet Republike Slovenije je predlagal Vladi Republike Slovenije, Državnemu zboru, Ustavnemu sodišču, Vrhovnemu sodišču, Agenciji za trg vrednostnih papirjev in Vrhovnemu državnemu tožilstvu, da vprašanje proučijo in v skladu s 96. členom Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) nanj odgovorijo v roku 30 dni.

Vprašanje državnega svetnika dr. Janvita Goloba se glasi: Kaj je bilo storjenega od objave Poročila O delu Državnega sveta 1996-2002 v zvezi z dogodki na kapitalskem trgu v marcu 1996? V obrazložitvi vprašanja se državni svetnik sklicuje na sklep Državnega Sveta ob obravnavi "Poročila o delu Državnega sveta in Komisije DS za gospodarstvo v obdobju 1996-2002 na področju obravnave dogodkov na kapitalskem trgu v marcu 1996 ter delovanja Agencije za trg vrednostnih papirjev in njenih organov v obdobju 1995-1997 (Poročevalec DS RS, X111, 21. 3. 2003), (v nadaljevanju Poročilo Državnega sveta)", ko je Državni svet predlagal, da se s Poročilom Državnega sveta seznani več institucij v Sloveniji. Državni svetnik v obrazložitvi svojega vprašanja navaja še, naj Državni svet zaprosi državne in sodne organe, da mu posredujejo odzivno poročilo o tem, kaj je bilo storjenega v teh petih letih, da bi preverili sume kaznivih dejanj pri delovanju Agencije, odpravili domnevne kršitve strokovnih in pravnih načel ter popravili napake, ki so po dokumentaciji Državnega sveta prizadele nekatere udeležence na trgu vrednostnih papirjev, zlasti vlagatelje v sklade Proficia Dadas.

Agencija za trg vrednostnih papirjev (v nadaljevanju: Agencija) po proučitvi navedenega vprašanja odgovarja sledeče.

1. Zakon o Državnem svetu (uradno prečiščeno besedilo (ZDSve-UPB1) Uradni list RS, št. 100/2005) v 56. členu in Poslovnik Državnega sveta (Uradni list RS, št. 44/1993, 14/1999, 2/2004, 18/2005, 86/2007) v prvem odstavku 98. člena določata, da imajo Državni svet in njegova delovna telesa v skladu z zakonom pravico zahtevati od državnih organov pojasnila in podatke v zvezi z zadevami, ki jih obravnavajo, Poslovnik Državnega sveta pa dodatno v drugem odstavku 98. člena določa, da predsednik državnega sveta določi rok, v katerem morajo ti organi zahtevana pojasnila in podatke predložiti Državnemu svetu.

2. Agencija je 29. 6. 2005 v zadevi V Pg 16/2003 prejela sodbo Okrožnega sodišča v Ljubljani z dne 10. 3. 2005, s katero je sodišče zavrnilo tožbeni zahtevek, po katerem bi morali toženi stranki Republika Slovenija (prvotožena stranka) in Agencija za trg vrednostnih papirjev (drugotožena stranka) nerazdelno plačati tisoč sto šestintridesetim (1i30) tožnikom - vlagateljem v vzajemne sklade družbe za upravljanje Proficia Dadas zahtevane zneske z zakonitimi zamudnimi obrestmi od 27. 3. 1996 dalje.

Tožniki so v tožbi v zadevi V Pg 16/2003 navajali, da so kot vlagatelji v vzajemne sklade Proficie Dadas utrpeli škodo zaradi nedopustnega ravnanja tožene stranke oziroma opustitve dolžnega ravnanja oziroma nepravočasnega ravnanja. Okrožno sodišče je po izvedenem dokaznem postopku z vpogledom listin, predloženih s strani pravnih strank, ugotovilo, da tožbeni zahtevek ni utemeljen, zato ga je zavrnilo.

Tožniki so v svoji tožbi oziroma vlogi z dne 19. 7. 2004 predložili med dokazi tudi Poročilo Državnega sveta, na katerega se sklicuje državni svetnik v obrazložitvi svojega vprašanja. Agencija je Okrožnemu sodišču v Ljubljani v odgovoru na tožbo med drugim podala pojasnila do navedb tožnikov in njihovih dokazov ter predložila vse relevantne dokaze.

3. Agencija je 11. 1. 2008 v zadevi V Pg 16/2003 prejela sodbo Višjega sodišča v Ljubljani z dne 19. 12. 2007, s katero je pritožbeno sodišče zavrnilo pritožbo tožnikov in potrdilo sodbo sodišča prve stopnje.

V obrazložitvi sodbe je Višje sodišče v zvezi z drugotoženo stranko med drugim ugotovilo, da niso kumulativno izpolnjene vse predpostavke za obstoj odškodninske odgovornosti tožene stranke. V zvezi s trditvijo tožečih strank, da sodišče prve stopnje ni upoštevalo ugotovitev Državnega sveta RS v njegovem poročilu o zagrešenih kaznivih dejanjih toženih strank, je pritožbeno sodišče navedlo, da tern trditvam ne more slediti in dodalo, da so le sodišča pristojna odločati o obstoju kaznivega dejanja in kazenski odgovornosti storilca. Zaključki Državnega sveta o zagrešenih kaznivih dejanjih toženih strank tako posegajo v pristojnosti sodišč in kršijo ustavno načelo delitve oblasti na zakonodajno, izvršno in sodno, zato sodišče nanje ni vezano. Sodišče je v skladu s 14. členom ZPP vezano le na pravnomočno obsodilno sodbo, izdano v kazenskem postopku in to le glede obstoja kaznivega dejanja in kazenske odgovornosti storilca in še to le v primeru, kadar temelji tožbeni zahtevek na istem dejanskem stanju, na podlagi katerega je že bilo odločeno v kazenskem postopku.

V zvezi s prvotoženo stranko je Višje sodišče v obrazložitvi med drugim navedlo, da očitana normativna protipravnost ravnanja prvotožene stranke v tožbi ni bila podana, zato tožniki neutemeljeno uveljavljajo odškodninski zahtevek zoper prvotoženo stranko.

Sodba Višjega sodišča v predmetni zadevi je pravnomočna, revizija v zvezi s to sodbo Agenciji kot toženi stranki ni bila vročena.

4. Agenciji ni znano, da bi potekali postopki v zvezi s preverjanji sumov kaznivih dejanj pri delovanju Agencije v obdobju 1995-1997.

Agencija za trg vrednostnih papirjev
dr. Damjan Žugelj, l.r.
direktor

* * *

Odgovor Vlade Republike Slovenije

Slovenska zakonodaja s področja finančnega sistema se je od leta 1994 spreminjala in dopolnjevala z namenom nadaljnjega razvoja in regulacije slovenskega finančnega sistema. Sprva je bil namen predvsem v oblikovanju ustreznega zakonodajnega okvira, kasneje pa tudi v integraciji slovenskega finančnega sistema z evropskim. Slednje je pomenilo predvsem prevzemanje pravnega reda Evropske unije (v nadaljevanju: EU) in s tem prenos določb pravnih aktov v slovenski pravni red. Z integracijo finančnega sistema oziroma trga kapitala EU se je sledilo ciljem primerljivosti in ohranjanja konkurenčnosti slovenskih finančnih institucij na

skupnem evropskem trgu; zagotavljanja enake ravni varnosti slovenskih vlagateljev, kot so jo deležni vlagatelji držav članic EU, možnost večje izbire vlaganja prihrankov ter omogočiti podjetjem oziroma gospodarstvu cenejši dostop do različnih virov financiranja svojega poslovanja in razvoja. Tako so bili z namenom povečanja konkurenčnosti, transparentnosti in poglobitve finančnega sistema oziroma trga kapitala v Sloveniji sprejeti naslednji zakonodajni akti:

1. Zakoni, ki urejajo trg vrednostnih papirjev in finančnih instrumentov

Januarja 1994 je bil sprejet Zakon o trgu vrednostnih papirjev (Uradni list RS, št. 6/94; v nadaljevanju: ZTVP), ki je urejal pogoje in način poslovanja z vrednostnimi papirji. Na njegovi podlagi je bila ustanovljena Agencija kot neodvisna institucija. Njena temeljna naloga je bila, skladno z ZTVP, opravljanje nalog v zvezi s poslovanjem z vrednostnimi papirji po ZTVP in zakonu, ki ureja investicijske sklade in družbe za upravljanje.

Junija 1999 je bil sprejet nov Zakon o trgu vrednostnih papirjev (Uradni list RS, št. 56/1999; v nadaljevanju: ZTVP-1), ki je določil samostojnost in neodvisnost Agencije pri izvrševanju svojih nalog in pristojnosti ter nadzora, vezanih na ZTVP-1, zakone, ki urejajo investicijske sklade in družbe za upravljanje, prevzeme in nematerializirane vrednostne papirje, in sicer z namenom zagotoviti spoštovanje teh zakonov in predpisov, izdanih na njihovi podlagi ter s tem ustvariti pogoje za učinkovito delovanje trga vrednostnih papirjev, kot tudi zaupanja vlagateljev v te trge.

Julija 2004 je bil sprejet Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o trgu vrednostnih papirjev (Uradni list RS, št. 86/04; v nadaljevanju: ZTVP-1A), katerega cilji so bili predvsem: (i) uskladiti se s pravnim redom EU ter domačo zakonodajo, (ii) povečati transparentnost poslovanja delniških družb, z vrednostnimi papirji katerih se ne trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, (iii) zagotoviti večje varstvo vlagateljev v vrednostne papirje ter (iv) povečati stopnjo integracije slovenskega trga kapitala v enoten evropski finančni trg.

V marcu 2006 je začel veljati Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o trgu vrednostnih papirjev (Uradni list RS, št. 28/06; v nadaljevanju: ZTVP-1B), ki je z uskladitvijo z evropskim pravnim redom prispeval k varnosti investorjev ter učinkovitosti trga vrednostnih papirjev, s poenotenjem prospektov za prodajo vrednostnih papirjev slovenskih izdajateljev na trgih vrednostnih papirjev v drugih državah članicah EU in obratno. Prav tako je omogočil preglednejše trgovanje s tržnimi in zagotovil pogoje za trgovanje z netržnimi vrednostnimi papirji.

Zakon o trgu finančnih instrumentov (Uradni list RS, št. 67/07, 100/07-popr.; v nadaljevanju: ZTFI), ki je bil sprejet julija 2007, je nedvomno prispeval k dvigu kvalitete slovenskega trga kapitala, njegove konkurenčnosti, učinkovitosti in varnosti. ZTFI določa pravila: (i) o poslovanju borznoposredniških družb in nadzoru nad njimi, ki zagotavljajo ustrezne pogoje za učinkovito in varno poslovanje borznoposredniških družb, (ii) o razkrivanju podatkov o izdajateljih finančnih instrumentov, ki se ponujajo javnosti in s katerimi se trguje na organiziranem trgu, in druga pravila, ki zagotavljajo preglednost trga finančnih instrumentov in njegovo integriteto (celovitost), ter s tem zaupanje vlagateljev v ta trg ter (iii) skrbnega poslovanja pri opravljanju investicijskih storitev in poslov v zvezi s finančnimi instrumenti.

2. Zakoni, ki urejajo investicijske sklade in družbe za upravljanje

Zakon o investicijskih skladih in družbah za upravljanje (Uradni list RS, št. 6/94; v nadaljevanju: ZISDU) je določal pogoje za ustanovitev investicijskih skladov in družb za upravljanje ter urejal

način njihovega poslovanja. ZISDU se je v letih 1997-1999 spreminjal in dopolnjeval. V novembru 2002 je bil sprejet Zakon o investicijskih skladih in družbah za upravljanje (Uradni list RS, št. 110/02; v nadaljevanju: ZISDU-1), ki je določal pogoje za ustanovitev investicijskih skladov in družb za upravljanje, urejal način in nadzor njihovega poslovanja, pogoje prodaje investicijskih kuponov oziroma delnic investicijskih skladov v Republiki Sloveniji, vrste storitev, ki jih druge osebe opravljajo za investicijske sklade in pogoje ter način opravljanja teh storitev. Prav tako je urejal tudi nadzor in pogoje upravljanja pokojninskih vzajemnih skladov.

V aprilu 2004 je bil sprejet Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje (Uradni list RS, št. 42/04), ki je omogočil opravljanje storitev družb za upravljanje držav članic in tretjih držav v Republiki Sloveniji in obratno, širil spekter dovoljenih naložb (med katerimi so tudi izvedeni finančni instrumenti), urejal prenos upravljanja skrbniških storitev, omogočil nalaganje slovenskih prihrankov na evropski kapitalski trg ipd.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje (Uradni list RS, št. 92/07; v nadaljevanju: ZISDU-1B), ki je bil sprejet septembra 2007, omogoča izenačitev pogojev poslovanja slovenskih družb za upravljanje s tistimi, pod katerimi poslujejo družbe za upravljanje iz drugih držav članic, predvsem v smislu poenostavitve in omogočanja trženja vzajemnih skladov tudi izven Slovenije. Prav tako uvaja dodatne možnosti preoblikovanj vzajemnih skladov ter poenostavitve poslovanja družb za upravljanje z uvedbo instituta krovnega sklada. ZISDU-1B družbam za upravljanje odpira nove možnosti in strategije nastopanja na domačih in tujih trgih.

3. Zakoni, ki urejajo nematerializirane vrednostne papirje

Zakon o nematerializiranih vrednostnih papirjih (Uradni list RS, št. 23/99), ki je bil sprejet marca 1999, je urejal način izdaje in prenosa nematerializiranih vrednostnih papirjev, način zamenjave že izdanih vrednostnih papirjev z vrednostnimi papirji, izdanimi v nematerializirani obliki, pogoje in omejitve dostopa do podatkov o imetnikih nematerializiranih vrednostnih papirjev ter pravila vodenja centralnega registra nematerializiranih vrednostnih papirjev.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih (Uradni list RS, št. 114/06; v nadaljevanju: ZNVP-A) je bil sprejet oktobra 2006. Namen ZNVP-A je bil v uskladitvi slovenske zakonodaje z evropskim pravnim redom; ureditvi pravil o razveljavitvi nematerializiranih dolžniških vrednostnih papirjev; določitvi ustreznih prehodnih določb v zvezi s spremembo podatkov o nematerializiranih vrednostnih papirjih zaradi uvedbe evra in ustrezni uskladitvi prekrškovnih določb.

4. Zakoni, ki urejajo pravne naslednice pooblaščenih investicijskih družb

Julija 2007 je bil sprejet Zakon o pravnih naslednicah pooblaščenih investicijskih družb (Uradni list RS, št. 68/07; v nadaljevanju: ZPNPID), ki ga je v DZ RS vložil poslanec mag. Milan M. Cvikl. Vlada RS je k omenjenemu zakonu predložila amandmaje, katerih namen je zagotoviti primerno raven zaščite malih delničarjev v teh družbah, hkrati pa tudi odpravo tranzicijskih posebnosti, ki jih je prinesla privatizacija, ter vzpostavitev stabilnega zakonodajnega okolja za družbe naslednice. Januarja 2008 je začel veljati Zakon o spremembah in dopolnitvi Zakona o pravnih naslednicah pooblaščenih investicijskih družb (Uradni list RS, št. 7/08), s katerim so iz uporabe določil ZPNPID zaradi kolizije med pravno ureditvijo pravnih naslednic pooblaščenih investicijskih družb, pravno ureditvijo bank in pravno ureditvijo zavarovalnic, izvzete banke in zavarovalnice.

Na osnovi omenjenega izhaja, da je Vlada RS v obdobju od leta 1994 do danes pripravljala zakonodajo s področja finančnega sistema oziroma trga kapitala, z namenom zagotavljanja večje konkurenčnosti, prilagajanja slovenskega prava evropskemu, kot tudi odprave vseh pomanjkljivosti in ovir, ki so se pri izvajanju zakonodaje izkazale za pomanjkljive ali celo nekonkurenčne.

Vlada Republike Slovenije ni bila in ni pristojna za nadzor oziroma presojo postopkov, ki so se vodili na Agenciji. Le ta je v času od ustanovitve do danes ohranila položaj samostojne in neodvisne institucije pri izvrševanju svojih nalog in pristojnosti ter nadzora. O svojem delu je bila in je, na podlagi določil finančne zakonodaje, obvezana letno poročati Državnemu zboru.

Vlada Republike Slovenije
mag. Božo Predalič, l.r.
generalni sekretar

* * *

Odgovor Vrhovnega državnega tožilstva

Prejeto: 19. 5. 2008

Na vaše zaprosilo od 23. 4. 2008, št. 001-10/93-4/15 vam sporočamo naš odgovor na vaše vprašanje, kaj je bilo storjenega od objave Poročila o delu Državnega sveta 1996 do 2002 v zvezi z dogodki na kapitalskem trgu v marcu 1996. Odgovor smo pripravili potem, ko smo preverili podatke po tožilstvih.

Iz vsebine Poročila izhajajo argumenti, ki govorijo v prid trditvi, da je bila odločitev Agencije za trg vrednostnih papirjev (v nadaljevanju Agencije) z dne 20. 3. 1996 napačna. Na to kažeta tudi odklonilni ločeni mnenji ustavnih sodnikov mag. Matevža Krivica in dr. Lovra Šturma k sodbi Ustavnega sodišča RS, opr. št. Up 348/96. Podobno velja za kasnejše ukrepe Agencije v zvezi s Proficio Dadas.

Državno tožilstvo, katerega naloga je pregon storilcev kaznivih dejanj, ni prejelo nobene ovadbe zoper odgovorne osebe v Agenciji v zvezi z omenjenimi odločitvami v letu 1996. Državni svet je 18. 4. 2003 obvestil Vrhovno državno tožilstvo RS o svojem sklepu od 4. 12. 2002, št. 450-12/98, ki se nanaša na nepravilnosti pri delovanju Agencije v obdobju 1995 do 1997, na pomanjkljivosti v zakonodaji s tega področja in na nespoštovanje pravnih načel. Obvestilu je bil priložen Poročevalec Državnega sveta št. 1 od 21. 3. 2003, z obširnim poročilom in analizo dogodkov na kapitalskem trgu v marcu 1996. Vrhovno državno tožilstvo je navedbe v poročilu presojalo zgolj z vidika svoje pristojnosti, to je, ali so-podani razlogi za sum, da je z ravnanjem, opisanem v poročilu, katera od oseb v Agenciji storila kaznivo dejanje, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti. Poročilo v sklepnem delu navaja, da je »vodstvo Agencije« storilo nekatera kazniva dejanja, ki jih tudi kvalificira po Kazenskem zakoniku. Vendar je bila presoja vrhovnega državnega tožilstva drugačna. Po vrsti, kot so dejanja opisana v 13. poglavju Poročila:

1. Zloraba osebnih podatkov

Tudi, če bi bilo to kaznivo dejanje po 3. in I. odstavku 154. člena KZ podano, je pravica pregona glede na predpisano kazen zapora zastarala leta 1999.

2. Neresnično prikazovanje dogajanj

Vodilni v Agenciji naj bi se s koristoljubnimi nameni, z lažnim prikazovanjem dogajanja na borzi in s prikrivanjem dejanskih okoliščin zapeljali vlagatelje, da so ti v škodo svojega premoženja opustili odškodninsko tožbo proti Agenciji in Proficiji Dadas. Na ta način naj bi vodilni "ogoljufali" tudi vrhovno in ustavno sodišče.

Opisano ravnanje ne more biti goljufija po 217. členu KZ, saj je Agencija s svojimi sklepi zgolj odločala v okviru svoje pristojnosti. Goljufivega namena v razmerju do vlagateljev in sodišč ni mogoče dokazati.

3. Zloraba zaupanja

Ker Agencija pri zastopanju premoženjskih koristi vlagateljev v vzajemne sklade ni izpolnila svojih dolžnosti iz ZTVP in ZOR, je zlorabila zaupanje vlagateljev.

Kaznivo dejanje zlorabe zaupanja po 220. členu KZ že zato ni podano, ker Agencija ni pravni zastopnik premoženjskih koristi vlagateljev.

4. Lažne vsebine spisov

Agencija naj bi v obtožne spise vpisala lažne podatke, izpustila nekatera pomembna dejstva, in te spise, na podlagi katerih je izdala odločbe o odvzemu dovoljenja TZU PD in Dadasu PPH, uporabila kot prave.

Tudi če bi bile te navedbe dokazane, je glede na predpisano kazen pravica pregona za kaznivo dejanje ponareditve uradnega spisa po 1. odstavku 265. člena KZ zastarala leta 1999.

5. Zloraba notranjih informacij

Vsaj en član Stokovnega sveta Agencije naj bi bil pred objavo sklepa o omejitvi poslovanja Proficie Dadas (28. 3. 1996) sporočil njegovo vsebino nepoklicanim osebam, ki so to informacijo izkoristile pri trgovanju na borzi, oškodovani pa so bili vlagatelji.

Domnevni osumljenec v poročilu ni identificiran, je pa pravica pregona glede na predpisano kazen za kaznivo dejanje izdaje uradne tajnosti po 3. in I. odstavku 266. člena KZ zastarala marca 2001.

6. Nevestno delo

Vodstvo Agencije naj bi vede kršilo zakone in lastne predpise, posledica pa je bila hujša kršitev pravic vlagateljev in velika premoženjska škoda.

Glede na predpisano kazen za kaznivo dejanje nevestnega dela v službi po 262. členu KZ je pravica pregona za to kaznivo dejanje zastarala leta 1998.

Državno tožilstvo tako v letu 2003, ko je bilo prvič podrobneje obveščeno o dogodkih na borzi v letu 1996, ni moglo ukrepati. Iz vsebine poročila pa je mogoče sklepati, da bi imeli oškodovani vlagatelji v sklade Proficie Dadas možnosti za uspeh z odškodninsko tožbo zoper Republiko Slovenijo.

Vrhovno državno tožilstvo
Barbara Brezigar, l.r.
generalna državna tožilka

* * *

Odgovor Ustavnega sodišča

V prilogi dopisa z dne 23. 4. 2008 ste poslali vprašanje državnega svetnika dr. Janvita Goloba in med drugimi tudi Ustavnemu sodišču predlagali, naj ga prouči in nanj odgovori. Državni svetnik sprašuje, "kaj je bilo storjenega od objave Poročila o delu Državnega sveta 1996-2002 v zvezi z dogodki na kapitalskem trgu v marcu 1996". Po odredbi predsednika Ustavnega sodišča gospoda Jožeta Tratnika in na podlagi prvega in drugega odstavka 21.a člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 - ur. p. b. - v nadaljevanju ZUstS) Vam v zvezi s tem sporočam naslednje:

Zgoraj navedeno poročilo se nanaša tudi na odločanje Ustavnega sodišča, kolikor se sklicuje na odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-77/96 z dne 16. 5. 1996 (Uradni list RS, št. 32/96 in OdlUS V, 83). Ustavno sodišče je bilo s poročilom seznanjeno 22. 4. 2003, vendar njegove vsebine ne more komentirati. Zunaj z Ustavo in zakonom določenih postopkov Ustavno sodišče ni pristojno ocenjevati ravnanj državnih organov ali organov, ki izvršujejo javna pooblastila, prav tako pa tudi ne presoja odločitev, ki jih ti sprejemajo. Odločitve Ustavnega sodišča so obrazložene, zato Ustavno sodišče tudi ne more in ne sme komentirati svojih že sprejetih odločitev zunaj ustavno določenih pristojnosti. Niti poročilo Državnega sveta niti vprašanje državnega svetnika pa nista vlogi, ki bi ju Ustavno sodišče lahko obravnavalo v okviru svojih pristojnosti.

Zato Vam lahko posredujemo le podatke v zvezi z zadevami, ki jih je Ustavno sodišče obravnavalo oziroma jih še obravnava v okviru svojih pristojnosti. Poleg omenjene zadeve št. U-I-77/96 je Ustavno sodišče v zvezi z vprašanji, na katera se nanaša navedeno Poročilo, z odločbo št. Up-348/96 z dne 28. 5. 1998 (OdlUS VII, 115) presojalo še utemeljenost ustavne pritožbe borzno posredniške družbe Dadas BPH, d. d., Ljubljana, zoper sklep Vrhovnega sodišča, s katerim je to sodišče potrdilo odločbo Agencije za trg vrednostnih papirjev.

V začetku marca 2008 pa je 876 pritožnikov - vlagateljev v vzajemne sklade Proficije Dadas vložilo ustavno pritožbo zoper sodbo Višjega sodišča v Ljubljani, s katero je bil zavrnjen njihov zahtevek za plačilo odškodnine zaradi nedopustnega ravnanja Agencije za trg vrednostnih papirjev in države Republike Slovenije. Zadeva je v fazi preizkusa ustavne pritožbe. Glede na to in, ker so zoper izpodbijano sodbo Višjega sodišča vložene tudi revizije na Vrhovno sodišče, še ni mogoče napovedati, kdaj bo Ustavno sodišče o tej ustavni pritožbi odločilo.

Ustavno sodišče
mag. Jadranka Sovdat, l.r.
generalna sekretarka

Sklep Državnega sveta ob obravnavi **pobude** državnega svetnika Cvetka Zupančiča **glede oznake registrskih tablic**

Državni svet Republike Slovenije je na 6. seji 23. 4. 2008 v skladu z 41. členom Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) obravnaval pobudo **državnega svetnika Cvetka Zupančiča** glede oznake registrskih tablic in na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Ur. l. RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet Republike Slovenije podpira pobudo, da Ministrstvo za notranje zadeve z ustreznimi akti uredi, da bodo oznake na registrskih tablicah motornih vozil skladne s stalnim bivališčem lastnika in registrskim območjem.

Obrazložitev:

Z Zakonom o varnosti cestnega prometa (ZVCP-1; Ur.l. RS, št. 83/2004) so se izdane registrske tablice vezale na vozilo, za označitev katerega so izdane, kar je predstavljalo "novost od prejšnjega zakona" (to je tudi vse, kar navaja obrazložitev k 194. členu v tem delu), kjer so bile registrske tablice vezane na lastnika vozila. Označbo registrske tablice je bilo mogoče po prvotnem zakonu na posebno zahtevo izbrati tudi po lastni želji. Registrske tablice z izbranim delom označbe naj bi bile vezane le na lastnika vozila in jih bo lahko imetnik ob zamenjavi vozila prenesel na drugo vozilo.

Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o varnosti cestnega prometa ZVCP-1C je bil na Odboru Državnega zbora za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje sprejet amandma, ki je dodal nov tretji odstavek, ki je omogočil, da se je lahko "na podlagi predhodnega naročila lastnika vozila registrska tablica lahko izdala z oznako registracijskega območja in grbom občine v kateri je sedež upravne enote, kjer ima lastnik vozila sedež oziroma stalno ali začasno prebivališče".

Amandma v obrazložitvi ni navedel vzroka za spremembo v tem delu zakona, kjer je omogočil po predhodnem naročilu lastnika vozila izdajo registrske tablice z oznako registracijskega območja in grbom občine v kateri je sedež upravne enote, kjer ima lastnik vozila sedež oziroma stalno ali začasno prebivališče.

Zakon o varnosti cestnega prometa (ZVCP-1-UPB4; Ur. l. RS, št. 133/2006) v tretjem in petem odstavku 195. člena sedaj določa:

"(3) Na registrski tablici sta oznaka registracijskega območja, kjer je bilo vozilo registrirano, in grb občine, v kateri je sedež upravne enote, na območju katere so bile izdane registrske tablice. Na podlagi predhodnega naročila lastnika vozila se registrska tablica lahko izda z oznako registracijskega območja in grbom občine, v kateri je sedež upravne enote, kjer ima lastnik vozila sedež oziroma stalno ali začasno prebivališče.

(5) Izdane registrske tablice so vezane na vozilo, za označitev katerega so izdane. Označbo registrske tablice je mogoče na posebno zahtevo izbrati po lastni želji. Registrske tablice z izbranim delom označbe so vezane na lastnika vozila."

Vlada RS je kot takratni predlagatelj ZVCP-1 v primerjalnopravni ureditvi navedla, da so registrske tablice vezane na vozilo v Finski, Irski, Luksemburgu, Nizozemski in Portugalski ureditvi. Navedla je tudi, da je področje registracije vozil v posameznih državah zelo različno urejeno. Države na različne načine zagotavljajo izvajanje postopkov registracije in tehničnih pregledov vozil. *Zgolj navedba držav, v katerih so registrske tablice vezane na vozilo, ne nudi zadovoljive osnove ali razloga, zaradi katerega bi morala enako ureditev imeti tudi naša država.* To potrjuje tudi ZVCP-1C, ki je že naredil odstop v smeri vračanja v prejšnjo ureditev, kjer so bile tablice vezane na lastnika.

Pravilen podatek o registracijskem območju je lahko samo tak, ki izraža dejansko pripadnost lastnika vozila točno določenemu območju, saj v nasprotnem primeru takšna oznaka izgubi celoten pomen. Katerega državljan pa zanima podatek, da je bilo vozilo registrirano na določenem registracijskem območju, če lastnik vozila živi na drugem? Tehnika registriranja vozil je uradnim organom vseskozi omogočala ugotovitev območja, kjer je bilo vozilo registrirano, tako prej kot sedaj; razlika je le v tem, da sedaj reg. oznaka državljanom ne omogoča več določitve pripadnosti lastnika vozila določenemu območju, kar je z vidika varnosti nadvse pomembno.

Na podeželju ali na območjih v bližini državne meje, je nahajanje vozila z drugim registracijskim območjem od tistega, ki prevladuje na tistem kraju prvi znak večje pozornosti in preventivno varnostnega ravnanja. Z vezanostjo območja na vozilo in ne na lastnika pa se je ta koncept varnostnega obnašanja povsem izjalovil. Pa ne samo to; med običajnimi ljudmi povzroča več registracijskih območij, ki jih ima en lastnik na več vozilih takoj pridih trgovanja z avtomobili oz. drugimi nečednimi posli, kar je lahko daleč od resnice.

Državni svet meni, da hoče biti večina ljudi identificirana skozi regionalno oznako, ki izraža njeno realno stanje in zato, ker je z vidika varnosti bolje, da imamo regionalno oznako tudi z namenom varnostno identifikacijskega elementa. Anketa bi nedvomno pokazala veliko večjo naklonjenost ljudi tistim območjem, iz katerih prihajajo kot pa tistim, kjer so registrirali vozilo (če se oznaka v slednjem primeru razlikuje od prve). Kljub temu, da zakon omogoča po predhodnem naročilu lastnika vozila, da se registrska tablica lahko izda z oznako registracijskega območja in grbom občine, v kateri je sedež upravne enote, kjer ima lastnik vozila sedež oziroma stalno ali začasno prebivališče, se je potrebno zavedati, da večina ljudi vsakodnevno ne bere ZVCP oz. noče imeti nobenih dodatnih opravkov z "organi oblasti" več kot je minimalno potrebno.

Pravilnik o registrskih tablicah motornih in priklopnih vozil (Uradni list RS, št. 83/2006) določa registracijska območja, ki jih sicer ne moremo uvrstiti v nobeno obstoječo upravno strukturo, vendar pa je njihova prednost ta, da so se ljudje na njih navadili.

Če zakon načeloma zagovarja vezanost tablic na vozilo in ne na lastnika, je navajanje registracijskih območij nepotrebno, če pa izhajamo iz varnostnega in pripadnostnega vidika, pa so takšna območja več kot potrebna. Oznaka registracijskega območja in grb občine, v kateri je sedež upravne enote tako kot sedaj določa zakon naj bi izražal neko lokalno pripadnost, kar pa ne drži; gre za netočnost in nekonsistentnost. Številno ustanavljanje občin v naši državi je povzročilo veliko število občin, v katerih ni sedež upravne enote, po katerem se zgleduje tudi grb občine, tako da obstaja veliko število lastnikov iz drugih občin, ki imajo na svojem vozilu grb druge občine, kateri sicer pripadajo (npr. občina Brezovica, grb na vozilu pa je od mestne občine Ljubljana, občina Horjul, grb pa od občine Vrhnika, občina Kozina, grb na vozilu pa občina Koper). Sedaj so tako na tablicah grbi le tistih občin, v katerih so včasih delovale bivše občine v SR Sloveniji, kjer so sedaj sedeži upravnih enot.

Z ustanovitvijo pokrajin bi bilo možno, da bi registracijska območja vezali na pokrajine ali da bi neenakopravnost odpravili tako, da bi imela možnost vsaka občina imeti svoj grb na registrski tablici oz. da bi grbe sploh odstranili (grb občine po nekaterih mnenjih sodi v področje lokalne samouprave, ne na področje upravne registracije vozil). Če bi grbe obdržali ne vidim problema, zakaj ne bi pripadnost lokalnim oblikam skupnosti, ki je predpogoj za celotno narodno slovensko pripadnost, izražala dejanske pripadnosti tej skupnosti.

Z vidika varnosti je od grba bolj pomembno registracijsko območje; grb je manj viden kot pa registracijsko območje. Avstrijci imajo na tablicah njihove pokrajinske oziroma deželne grbe, Italijani imajo registrsko oznako provinc oziroma pokrajin, Hrvati imajo registrsko območje županij, edino Slovenija ima za registracijska območja določen nekakšen unikum, ki ne sodi nikamor (gre za mešanje območij upravnih enot in občin, pri slednjih pa za neenakopravno zastopanje pripadnosti lastnikov).

V zakonu o varnosti cestnega prometa (ZVCP-1-UPB4; Ur.l. RS, št. 133/2006) bi se lahko tretji in peti odstavek 195. člena spremenila tako, da bi se glasila:

*"(3) Na registrski tablici je oznaka kraja sedeža upravne enote in grb občine, kjer ima lastnik avtomobila stalno ali začasno prebivališče oziroma sedež."*¹

(5) Izdane registrske tablice so vezane na lastnika vozila. Označbo registrske tablice je mogoče na posebno zahtevo izbrati po lastni želji."

Konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin Uradni list RS MP, št. 7/1994 v 5. členu zagotavlja pravico do varnosti, slednjo zagotavlja tudi 34. člen Ustave RS, vrsta drugih zakonov ter ostalih predpisov. Preventivno varnostno obnašanje človeka je nujni in sestavni del reda na območju neke soseske. Gre za celoto vseh načinov varovanja ter varnostnega vedenja in ravnanja prebivalcev in obiskovalcev na območju neke soseske. Registracijsko območje, vezano na lastnika vozila, omogoča pregled nad dinamiko gibanja oseb in vozil, odvrta nepooblaščen pristope ter po drugi strani od lastnika vozila odvrta nepotrebne posege v njegovo osebno integriteto (s strani drugih prebivalcev lahko pride do očitkov o nepripadnosti nekemu območju, o dobičkonosnem trgovanju z vozili, o njegovi osebni labilnosti² ipd.). Osnovni namen varnostnega obnašanja je ustvarjanje varnega bivanjskega okolja, kar je pravica in dolžnost vsakega prebivalca in obiskovalca nekega območja. Varnostno vedenje in ravnanje ljudi pa je sestavina vsake organizacijske in varnostne kulture, morale in dobrega imena vsakega kraja.

Po 146. členu zakona o kazenskem postopku lahko vsakdo naznani kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti. V praksi pa se ta možnost kaže tako, da zadrževanje vozila na območju, kamor po reg. območju ne sodi, pri prebivalcih povzroči obstoj razlogov za sum, da se odvija kakšno nedovoljeno dejanje oz. večje zanimanje za takšno vozilo. Če je reg. območje vezano na vozilo in ne na lastnika to po eni strani onemogoči pravilno varnostno preventivno obnašanje prebivalcev, po drugi strani pa večje možnosti za neupravičene posege v

¹ Tretji odstavek bi bil lahko vezan tudi na pokrajine:

"Na registrskih tablicah je registracijsko območje in grb pokrajine, v kateri ima lastnik avtomobila stalno ali začasno prebivališče oziroma sedež."

² Ker ima npr. več vozil z različnimi območji se lahko sklepa, da se ne more odločiti za eno, da rad menjava avtomobile, da posledično rad menjava tudi ostale stvari, da se nanj ni dobro zanesti, da je "švercer", skratka nepridiprav.

lastnike takšnih vozil s strani policije, katero kličejo zaskrbljeni prebivalci nekega območja in jo seznanjajo o "sumljivih" vozilih.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za notranje zadeve, da pobudo preuči in v skladu s 96. členom Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) nanjo v roku 30 dni odgovori.

Državni svet
mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

* * *

Odgovor Ministrstva za notranje zadeve

Državni svetnik Cvetko Zupančič je prek predsednika Državnega sveta Republike Slovenije mag. Blaža Kavčiča 25. 3. 2008 na Ministrstvo za notranje zadeve naslovil pisno pobudo, naj z ustreznimi akti uredi, da bodo oznake registrskih območij na registrskih tablicah motornih vozil skladne s stalnim prebivališčem lastnika vozila.

Ministrstvo za notranje zadeve pobude po uskladitvi registrskih območij na registrskih tablicah s stalnim prebivališčem lastnika vozila ne podpira in se z njo ne strinja iz naslednjih razlogov:

Zakon o varnosti cestnega prometa (v nadaljevanju: zakon) za registracijo motornih in priklopnih vozil ne določa krajevne pristojnosti. Lastniki vozil lahko opravljajo postopke registracije pri registracijskih organizacijah kjerkoli v Republiki Sloveniji in ne le v kraju svojega stalnega prebivališča. Temu sledijo tudi določbe 195. člena zakona o vsebini registrskih tablic, ki je sestavljena iz razpoznavnega znaka Republike Slovenije (evropskega loga), registrskega območja, grba in registrske označbe, ki jo sestavlja kombinacija črk in števil. Na registrski tablici sta oznaka registracijskega območja, kjer je bilo vozilo registrirano, in grb občine, v kateri je sedež upravne enote, na območju katere so bile izdane registrske tablice. Na podlagi predhodnega naročila lastnika vozila se registrska tablica lahko izda z oznako registracijskega območja in grbom občine, v kateri je sedež upravne enote, kjer ima lastnik vozila sedež oziroma stalno ali začasno prebivališče.

S takšno rešitvijo je zakon sledil spremembam ZUP, ki je za vrsto postopkov odpravil krajevno pristojnost, in postopke registracije približal strankam, ki lahko opravijo registracijo vozila na najbližji registracijski organizaciji, ne glede na svoje stalno prebivališče, poleg tega pa imajo tudi možnost, če to želijo, izbrati registrske tablice z registracijskim območjem svojega stalnega oz. začasnega prebivališča. To velja tudi v primeru nakupa registriranega vozila: novi lastnik se lahko odloči za nižje stroške pri registraciji vozila in obdrži registrske tablice, s katerimi je vozilo označeno, ali pa jih zamenja z registrskimi tablicami z oznako registracijskega območja svojega stalnega prebivališča.

V cestnem prometu so lahko udeležena le vozila, ki so registrirana in imajo veljavno prometno dovoljenje ter so označena z registrskimi tablicami, pri tem pa na varnost cestnega prometa ne

vpliva vsebina registrskih tablic ampak vplivajo trije dejavniki: voznik, vozilo in okolje. Vsebina registrske tablice je pomembna le za enolično identifikacijo vozila in njegovega lastnika, kadar je to potrebno iz različnih razlogov, predvsem pa zaradi sledljivosti in odkrivanja kaznivih dejanj.

Poleg naštetega pobuda ni sprejemljiva tudi iz razloga, da je bil zakon večkrat spreminjan tudi v delu, ki določa vsebino registrskih tablic, zadnjo spremembo je Državni zbor sprejel 2. 4. 2008. Pobude po takšnih spremembah vsebine so bile večkrat dane in s strani ministrstva tudi dobro preučene, vendar niso bile sprejete predvsem iz razloga, da je razlikovanje ljudi glede na registrske tablice, ki so nameščene na njihovih vozilih, nedopustno.

Zaradi vsega zgoraj naštetega tukajšnje ministrstvo ne podpira pobude in se zavzema za ohranitev dosedanjega sistema, ki je v zadnjih 10 letih doživel številne spremembe, predvsem v smer odprave birokratskih ovir, večje dostopnosti in pocenitve storitev.

Ministrstvo za notranje zadeve

Sklep Državnega sveta ob obravnavi **vprašanja** državnega svetnika Marijana Klemenca **glede vzpostavitve sistema vračanja potrošne embalaže**

Državni svet Republike Slovenije je na 6. seji 23. 4. 2008 v skladu z 41. členom Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) obravnaval vprašanje **državnega svetnika Marijana Klemenca** glede vzpostavitve sistema vračanja potrošne embalaže in na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Ur. l. RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašanje državnega svetnika Marijana Klemenca in predlaga Ministrstvu za okolje in prostor, da vprašanje preuči in nanj odgovori.

Vprašanje državnega svetnika Marijana Klemenca se glasi:

Ali Ministrstvo za okolje in prostor v bližnji prihodnosti načrtuje, da bi vzpostavili sistem vračanja potrošne embalaže - plastike?

Obrazložitev:

Nekatere sosednje države že poznajo in imajo uveljavljen sistem vračanja potrošne plastične embalaže. V Sloveniji se vedno bolj uveljavlja praksa, da proizvajalci pijač nadomeščajo stekleno embalažo za plastično. Ali morda ministrstvo predvideva, da bi morebiti vzpostavili sistem zbiranja plastenk z odtisnjeno vrednostjo, s katero bi prinašalcu poplačali za njegovo vrnitev (npr. 0,06 do 0,07 evra)? S trgovinami ali drugimi grosisti bi se morebiti dalo dogovoriti, da se zagotovijo vračanja in poplačila res izvajajo. Država bi na ta način pridobila na izredno pomembnih surovinah (plastika, steklo, aluminij, železo). V kratkem času bi Slovenija na ta način postala bolj urejena, saj bi ljudje zagotovo marljivo zbirali surovine za nadaljnjo predelavo, hkrati pa bi s tem zmanjšali količino komunalnih odpadkov, ki v zadnjih letih narašča.

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za okolje in prostor, da vprašanje preuči in v skladu s 96. členom Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) nanj v roku 30 dni odgovori.

Državni svet
mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

* * *

Odgovor Ministrstva za okolje in prostor

Prejeto: 20. 5. 2008

Prejeli smo vprašanje državnega svetnika g. Marijana Klemenca, ki Ministrstvo za okolje in prostor sprašuje ali v bližnji prihodnosti načrtujemo, da bi vzpostavili sistem vračanja potrošne embalaže - plastike. V nadaljevanju podajamo odgovor na zastavljeno vprašanje. Odpadna plastična embalaža sodi med embalažne odpadke, ravnanje z odpadno embalažo pa ureja Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Ur. l. RS, št. 84/06, 106/06 in 110/07). V skladu s to Uredbo in Direktivo Evropskega Parlamenta in Sveta 94/62/ES o embalaži in

odpadni embalaži, mora Slovenija pri ravnanju z odpadno embalažo, ki nastane z dajanjem embalaže v promet, do 31. decembra 2012 zagotoviti naslednje okoljske cilje:

- predelavo najmanj 60 % celotne mase odpadne embalaže, vključno z energetsko predelavo,
- recikliranje najmanj 55 % in največ 80 % celotne mase odpadne embalaže, in
- recikliranje 60 % papirja in kartona, 22.5 % plastike, 15 % lesa, 50 % kovin in 60 % stekla, vsebovanega v celotni masi odpadne embalaže.

Za pospeševanje in spodbujanje doseganja ciljev varstva okolja ima država, v skladu z zakonom, na voljo naslednje ekonomske in finančne instrumente:

- okoljske dajatve,
- zavarovanja, bančne garancije in druge oblike finančnega jamstva,
- kredite z ugodnejšo obrestno mero za naložbe, ki prispevajo k varstvu okolja, kavcije in druge oblike varščin,
- trgovanje s pravicami do emisije,
- skupne naložbe v projekte zmanjševanja obremenjevanja okolja,
- sredstva iz proračuna.

Za doseganje okoljskih ciljev, povezanih z recikliranjem in predelavo odpadne embalaže, se vlada RS ni odločila za uvedbo kavcij, temveč za uvedbo okoljske dajatve, ki se plačuje zaradi onesnaževanja okolja zaradi uporabe embalaže in embalaranega blaga ter posledično nastajanja odpadne embalaže, in je prihodek proračuna RS. Zavezanci za plačilo okoljske dajatve so vse pravne osebe, ki dajejo embalažo ali embalarano blago prvič v promet v RS. Okoljska dajatev se ne plačuje, če je blago embalarano v vračljivo embalažo.

Sistem ravnanja z odpadno embalažo v Sloveniji temelji na učinkovitem ločenem zbiranju. Pravne osebe morajo odpadno embalažo, ki nastaja pri opravljanju dejavnosti, oddajati družbi za ravnanje z odpadno embalažo, ki kot gospodarska družba, skladno s predpisi, zagotavlja ravnanje z odpadno embalažo ali pa morajo zagotoviti svoj sistem ravnanja z odpadno embalažo.

Odpadno embalažo, ki nastane kot komunalni odpadek, torej tudi odpadne plastenke, se prepušča v zbiralnicah ločenih frakcij (t.i. ekološki otoki) ali v zbirnih centrih izvajalcev lokalne javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki. Menimo, da so zbiralnice ločenih frakcij, ki so opremljene za ločeno zbiranje papirja in kartona ter drobne odpadne embalaže iz stekla, kovin, plastike in sestavljenih materialov, dobro urejene v večini naselij v Sloveniji. Praviloma so urejene v stanovanjskih območjih, večjih trgovinah ali trgovskih centrih, bolnišnicah, šolah...

Izvajalci javne službe morajo vso odpadno embalažo, ki je zbrana v zbiralnicah in zbirnih centrih, oddati družbi za ravnanje z odpadno embalažo. Vse stroške, povezane z ravnanjem z odpadno embalažo nosijo prej omenjene pravne osebe, ki dajejo embalažo ali embalarano blago prvič v promet v RS.

Ministrstvo za okolje in prostor ne načrtuje spremembe obstoječega sistema zbiranje odpadne embalaže. V pripravi pa so spremembe predpisov, ki bodo omogočale učinkovitejšo zbiranje odpadne embalaže pri izvajalcih javne službe.

Ministrstvo za okolje in prostor
Janez Podobnik, l.r.
minister

Sklep Državnega sveta ob obravnavi **vprašanja** državnega svetnika prof. dr. Jožeta Mencingerja **v zvezi z enakovrednim sodelovanjem predsednika in članov Državnega sveta pri protokolarnih dogodkih**

Državni svet Republike Slovenije je na 6. seji 23. 4. 2008 v skladu z 41. členom Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) obravnaval vprašanje **državnega svetnika prof. dr. Jožeta Mencingerja** v zvezi z enakovrednim sodelovanjem predsednika in članov Državnega sveta pri protokolarnih dogodkih in na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Ur. l. RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašanje državnega svetnika prof. dr. Jožeta Mencingerja in predlaga Vladi Republike Slovenije in Protokolu Republike Slovenije, da vprašanje preuči in nanj odgovori.

Vprašanje državnega svetnika prof. dr. Jožeta Mencingerja se glasi:

Zakaj se med institucijami slovenske države dosledno ignorira Državni svet Republike Slovenije?

Obrazložitev:

Državni svet Republike Slovenije je institucija slovenske države urejena z Ustavo RS. Zato mora biti tudi na simbolni ravni obravnavan kot drugim institucijam enakopravna institucija, vendar je v protokolu vlade dosledno spregledan. Tako so na vabilih za proslave (zadnji tak primer je vabilo ob državnem prazniku dnevu upora proti okupatorju) kot institucije, ki vabijo na proslavo, navedeni Predsednik Republike Slovenije, Državni zbor Republike Slovenije in Vlada Republike Slovenije, ni pa Državnega sveta Republike Slovenije. Denar za organizacijo proslav ni denar navedenih institucij, ampak je denar davkoplačevalcev, zato ni razloga, da se med institucijami, ki organizirajo proslavo, ne pojavlja tudi Državni svet Republike Slovenije.

Gotovo je dejanski pomen Državnega sveta Republike Slovenije mogoče utrditi le z njegovim dobrim delovanjem oziroma s premisleki, ki izhajajo iz funkcionalnih in regionalnih ne pa strankarskih interesov. Vendar simbolne ravni ni mogoče povsem zanemariti, Državni svet Republike Slovenije jo mora dosledno uveljavljati in od ostalih institucij sistema zahtevati enakopravno obravnavo.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Vladi Republike in Protokolu Republike Slovenije, da vprašanje preuči in v skladu s 96. členom Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) nanj v roku 30 dni odgovori.

Državni svet
mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

* * *

Odgovor Vlade Republike Slovenije

Prejeto: 22. 5. 2008

Sklep o določitvi protokolarnih pravil (56/2007, v nadaljevanju: Sklep) zajema zelo širok nabor dejavnosti, ki jih Protokol Republike Slovenije (v nadaljevanju: Protokol) opravlja za Državni svet Republike Slovenije (v nadaljevanju: Državni svet). Med protokolarne dogodke tako sodijo mednarodni obiski predsednika državnega sveta oziroma senata (uradni, delovni, zasebni) v Republiki Sloveniji, uradni in delovni obiski predsednika Državnega sveta doma in v tujini, nastopni, poslovilni in delovni obiski diplomatskih predstavnikov pri predsedniku Državnega sveta in sprejemi, ki jih prireja predsednik Državnega sveta. Ob vseh teh priložnostih Protokol organizacijsko in izvedbeno poskrbi za vse vidike protokolarnega dogodka predsednika Državnega sveta. Predsednik Državnega sveta je vedno tudi povabljen na protokolarne dogodke drugih nosilcev najvišjih funkcij v Republiki Sloveniji, za katere smo po Sklepu o določitvi protokolarnih pravil dolžni skrbeti. Protokol Republike Slovenije v takih primerih pošlje vabilo in poskrbi za pravilen sedežni red najvišjih predstavnikov. Enako velja za vse državne proslave, kamor so vabljeni tudi vsi člani Državnega sveta, in ostale prireditve državnega pomena, kjer pri pripravi oziroma izvedbi sodeluje Protokol Republike Slovenije. Koordinacijski odbor za državne proslave, ki organizira proslave ob državnih praznikih in sodeluje pri počastitvah obletnic pomembnih političnih, kulturnih, gospodarskih in zgodovinskih dogodkov ter ob drugih prireditvah državnega pomena, vključuje tudi predstavnika Državnega sveta.

Trditev, da je Državni svet Republike Slovenije v protokolu oziroma s strani Protokola Republike Slovenije spregledan, je tako popolnoma zmotna. Razlogov, zakaj se med institucijami, ki organizirajo državne proslave, ne pojavlja tudi Državni svet, pa je več. Med drugim Sklep določa, da državno proslavo ob slovenskem kulturnem prazniku organizira Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije v sodelovanju s Prešernovim skladom in Protokolom Republike Slovenije. Podobna posebnost velja za proslavo ob dnevu reformacije, saj na proslavo načeloma vabi organ, katerega predstojnik je govornik na tej proslavi. Sklep določa tudi, da na državnih proslavah praviloma nastopi le en govornik: ali predsednik Republike Slovenije ali predsednik Državnega zbora Republike Slovenije ali predsednik Vlade Republike Slovenije ali predsednik Ustavnega sodišča Republike Slovenije, izjemoma pa lahko tudi minister v Vladi Republike Slovenije ali drug visok predstavnik Republike Slovenije, kar določi Koordinacijski odbor za državne proslave po dogovoru z govorniki. Odgovor na vprašanje, zakaj se Državni svet ni pojavil kot institucija, ki vabi na zadnjo proslavo ob dnevu upora proti okupatorju, je tako večplasten: tradicija narekuje, da na državno proslavo (v kolikor drugi predpisi ali navade ne določajo drugače), vabijo trije po Ustavi Republike Slovenije najvišje postavljeni organi Republike Slovenije oziroma njihovi predstavniki ali organ, iz katerega prihaja govornik na dotični državni proslavi. Državni svet ni niti Koordinacijskemu odboru za državne proslave niti Protokolu Republike Slovenije kadarkoli podal pobude s tem v zvezi. Državni svet Republike Slovenije zato nikakor ni "dosledno ignoriran". V praksi je to zelo razvidno na primer iz obsega protokolarnih zadev, ki jih Protokol letno opravi za predsednika Državnega sveta, in iz sedežnih redov na protokolarnih dogodkih, ki se jih udeležijo predsednik in člani Državnega sveta. Na simbolni ravni sicer lahko govorimo o enakopravnosti institucij, poznavanje in izvedba konkretnih protokolarnih pravil v Republiki Sloveniji pa določata hierarhičen vrstni red najvišjih organov Republike Slovenije in njihovih predstavnikov ob različnih protokolarnih dogodkih. Predsednik Državnega sveta je tako četrty na hierarhični lestvici in je vedno, kadar sedežni red pripravlja Protokol Republike Slovenije, tudi primerno posejen. Delovanje Protokola Republike Slovenije, ki je natančno določeno za vsakega od nosilcev najvišjih funkcij, je do sedaj bilo v izpolnjevanju svojih obveznosti do Državnega sveta dosledno.

Vlada Republike Slovenije
mag. Božo Predalič, l.r.
generalni sekretar

Sklep Državnega sveta ob obravnavi **pobude** državnega svetnika Draga Žure **glede spremembe Zakona o davku na dodano vrednost**

Državni svet Republike Slovenije je na 6. seji 23. 4. 2008 v skladu z 41. členom Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) obravnaval pobudo **državnega svetnika Draga Žure** glede spremembe Zakona o davku na dodano vrednost in na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Ur. l. RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet Republike Slovenije podpira pobudo za spremembo Zakona o davku na dodano vrednost in predlaga Ministrstvu za finance, da jo preuči in nanjo odgovori.

Glede na medijsko odmevne dogodke v mesecu februarju letošnjega leta, v povezavi z domnevnimi davčnimi utajami pri znanem mariborskem podjetju in njegovemu lastniku ter direktorjih v mesecu februarju letošnjega leta, Državni svet daje:

1. pobudo, da se čim prej spremeni Zakon o davku na dodano vrednost v smislu uvedbe "reverse charge" oz. obrnjenega davčnega bremena pri nabavi sekundarnih surovin od slovenskih davčnih zavezancev;
2. v prehodnem obdobju do sprejetja spremembe Zakona o davku na dodano vrednost naj se usposobi ustrezen oddelek ali na Ministrstvu za finance ali v okviru Generalnega davčnega urada.

V okviru formalnih in neformalnih komunikacij z različnimi državnimi organi, je bilo vsem slovenskim zavezancem za DDV s pojasnilom Davčne uprave Republike Slovenije, ki je bilo objavljeno 11. 1. 2008 na njihovi spletni strani predlagano, naj preventivno preverjajo svoje dobavitelje, da ne bi šlo za tako imenovana »slamnata podjetja«. Pri tem naj bi se posluževali različnih »detektivskih prijemov« v smislu ugotavljanja števila zaposlenih, ali podjetje poseduje osnovna sredstva, ali ima podjetje dejanski naslov ali poštni predal in podobno. Uradne evidence, ki jih vodijo pristojni organi (register davčnih zavezancev, ...) naj ne bi bile dovolj. V primeru, da kupec dovolj ne preveri svojega dobavitelja, lahko to zanj predstavlja davčno tveganje. Zgodi se namreč lahko, da mu bo Davčna uprava Republike Slovenije odrekla pravico do odbitka (vstopnega) DDV, zaračunanega od tega dobavitelja; in ne samo to! Pričakuje lahko tudi prekrškovno sankcijo – globo ali celo kazenski pregon v smislu, da je vedel oziroma bi moral vedeti za namen utaje davka pri dobavitelju.

V tem smislu naj se usposobi ustrezen oddelek, ki bo slovenskim zavezancem za DDV podal odgovor, ali jim bo v primeru poslovanja z določenim podjetjem, ki je davčni zavezanec in identificiran za namene DDV, priznan odbitek (vstopnega) DDV.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za finance, da pobudo preuči in v skladu s 96. členom Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) nanjo v roku 30 dni odgovori.

Državni svet
mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Sklep Državnega sveta ob obravnavi **vprašanja** državnega svetnika Draga Žure **glede medijske izpostavljenosti domnevnih osumljencev**

Državni svet Republike Slovenije je na 6. seji 23. 4. 2008 v skladu z 41. členom Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) obravnaval vprašanja **državnega svetnika Draga Žure** glede medijske izpostavljenosti domnevnih osumljencev v predkazenskih postopkih in na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Ur. l. RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašanja državnega svetnika Draga Žure in predlaga Ministrstvu za javno upravo, Ministrstvu za pravosodje, Ministrstvu za notranje zadeve in Ministrstvu za kulturo, da vprašanja preučijo in nanje odgovorijo.

Vprašanja državnega svetnika Draga Žure se glasijo:

- 1) Ali v okviru državnih organov obstajajo kakšna pravila za sklicevanje tiskovnih konferenc, če gre za dejanja, ki posegajo v pravice državljanov, ne da bi morali organi upoštevati Uredbo o upravnem poslovanju?
- 2) Ali ministrstvi za pravosodje ali notranje zadeve predvidevata kakšne dodatne ukrepe za preprečitev pred preveliko medijsko izpostavljenostjo domnevnih osumljencev v okviru predkazenskih postopkov? Ali obstaja sledljivost dokumentov s tajno vsebino na tak način, da ni možno uhajanje informacij?
- 3) Kako lahko razumemo sklicevanje velikih novinarskih konferenc z objavo osebnih podatkov osumljencev s strani policije ali tožilstva še pred podajo obtožnice ali celo pred uvedeno preiskavo?
- 4) Kako lahko razumemo prihod novinarjev na prizorišče nekega dogodka pred pojavom samih varnostnih organov (kako so lahko novinarji prisotni na lokaciji npr. pred začetkom hišne preiskave, ki je pred tem znana le malokaterim uradnim osebam), če jim ne bi le ti tega sporočili? Je bil na to temo že uveden kakšen interni postopek ugotavljanja takšnega ravnanja?
- 5) Koliko tiskovnih konferenc je bilo sklicanih, ne da bi kasneje prišlo do podaje kazenske obtožbe?
- 6) V koliko primerih je v zadnjem letu posredovala ali kaznovala inšpekcija, pristojna za izvajanje nadzora po zakonu o medijih, nad kršitelji določb? V koliko primerih je zasledila sum posega v človekovo dostojanstvo?

Obrazložitev:

Odmevna pozornost medijev je bila v preteklem obdobju usmerjena predvsem k aktivnostim policije in državnega tožilstva v zadevah predkazenskih postopkov, ki so se izvajali v okviru t.i. "akcije lopata" ali "Meltal". V teh akciji so bili kazenski primeri ter osebe (osumljenci) medijsko zelo pokrite in izčrpno poročane; prišlo je celo do javne objave dokumentov zaupne narave.

Ob tej medijsko zelo pokriti zadevi se zastavlja vprašanje kriterijev za hkratno ukrepanje organov pregona v predkazenskem postopku ob spremljavi TV ekipe.

Konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (Uradni list RS MP, št. 7/94) v 10. členu določa svobodo govora, ki po drugem odstavku istega člena vključuje tudi dolžnosti in odgovornosti in je zato lahko podvržena obličnostnim pogojem, omejitvam ali kaznim, ki jih določa zakon in ki so nujne v demokratični družbi zaradi varnosti države, njene ozemeljske celovitosti, zaradi javne varnosti, preprečevanja neredov ali zločinov, za zavarovanje zdravja ali morale, za zavarovanje ugleda ali pravic drugih ljudi, za preprečitev razkritja zaupnih informacij ali za varovanje avtoritete in nepristranskosti sodstva.

Ob možnosti pretiravanja ali provokacij s strani medijev je potrebno upoštevati tudi vrsto določb iz Ustave RS; v prvi vrsti predvsem 15. člen, ki pravico osumljenca do varovanja njegove osebnosti in dostojanstva, osebnih podatkov, zasebnosti ter osebnostnih pravic omejuje s pravicami drugih do (na eni strani) svobode tiska, javnega obveščanja in izražanja ter (na drugi) do zbiranja, sprejemanja in širjenja vesti in mnenj. Uporabljati se mora predvsem načelo sorazmernosti, ki preprečuje prevelike posege od tistih, ki so primerni in nujno potrebni za uresničitev ustavno dopustnega in zakonitega namena.

Osumljencem je lahko v imenu javnega reda kršeno več pravic; od časti, zdravja vse do lastnine. Svobodna gospodarska pobuda je uglednim podjetnikom po takšnih posegih države veliko manj "svobodna". *Stopnja utemeljenega suma se z vidika javnosti presoja drugače, kot jo presoja sodišče.* Z vidika javnosti je osumljeni kriv, še preden je vstopil v "hram pravice". Svoboda izražanja omejuje državne organe pri poseganju na to področje, vendar državnim organom na področju kazenskega prava (kjer velja domneva nedolžnosti) **zapoveduje zadržano, ne aktivno ravnanje**. Na področju kazenskega prava za uporabo vseh ustavnih pravic ni mogoča uporaba načela *in dubio pro liberta* (v dvomu za svobodno uporabo).

Ministrstvo za pravosodje (Vrhovno sodišče RS) je na vprašanje državnega svetnika glede izrekanja kazenskih sankcij v svojem odgovoru z dne 13. 12. 2006 pojasnilo, da je **kaznovalna politika najprej v rokah zakonodajalca**, ki sodniku določi okvire za možen izrek sankcije. Poleg zakonodajalca ima **možnost oblikovanja kaznovalne politike predvsem državno tožilstvo**, tako z vidika politike pregona, kot v smislu strogosti izrečenih sankcij, saj lahko v skladu s 347. členom Zakona o kazenskem postopku "Tožilec poda v svoji besedi presojo dokazov, ki so bili izvedeni na glavni obravnavi, nato pa razloži svoje sklepe o dejstvih, ki so pomembna za odločbo, ter poda in obrazloži svoj predlog o obtoženčevi kazenski odgovornosti, o določbah kazenskega zakona, ki naj se uporabijo, ter o olajševalnih in obteževalnih okoliščinah, ki bi jih bilo treba upoštevati pri odmeri kazni. Tožilec lahko poda predlog o vrsti in višini kazni, varnostnih ukrepov ter sme predlagati, naj se izreče sodni opomin ali pogojna obsodba". Pomembno je tudi, da se vrsta "alternativnih kazni" izreka v postopkih, ki se vodijo pred državnimi tožilstvi. Šele z upoštevanjem vsega zgoraj navedenega lahko ocenjujemo kaznovalno politiko sodišč.

Z vidika ustavnih razmerij in zakonske vloge državnih organov je zadržano izražanje v prvi vrsti na zakonodajalcu in državnemu tožilstvu (s policijo vred, ki je s slednjim v tesnem stiku). Takšno ravnanje tudi preprečuje kasnejše odškodnine, katerih zahtevki temeljijo tudi na ravnanju državnih organov, ki temeljijo na njihovem aktivnem ravnanju (ne gre le za to, da je bil nekdo neupravičeno pridržan - gre tudi za to, da je prišlo do prevelikega posega v njegove druge osebnostne pravice) in pasivnem ravnanju. V okviru slednjega v zakonu o medijih ni zaslediti

ustreznega mehanizma, ki bi državnim organom nalagal posege v tiste medijske hiše, ki zlorablajo informacije in jih vedoč (da gre za napačne) pošiljajo kot take naprej.

Po prvem odstavku 129. člena Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 35/01, zadnja št. 69/06) se tako z globo od 250.000 do 20.000.000 tolarjev kaznuje za prekršek izdajatelj pravna oseba ali izdajatelj samostojni podjetnik posameznik, če se po njegovem mediju **z oglasi** prizadene spoštovanje človekovega dostojanstva.

Inšpektor torej skrbi za komercialne vsebine, vsak posameznik, ki mu je bilo kršeno dostojanstvo zaradi neobjektivnega poročanja, pa se mora po sodni poti ukvarjati s povrnitvijo škode. Ker je pri državi več denarja, se tako vsak prizadeti po premisleku odloči raje za povrnitev škode od države, v okviru česar zahteva tudi del tistega, česar bi lahko pripisali medijem. Gre le za tiste prizadete, ki si sodno pot lahko privoščijo ne da bi pri tem v občutni meri trpela njihova življenjska eksistenca in pogoji zanjo. Država bi lahko že v tej fazi varovala posameznike, ki bi jim mediji povzročili hudo kršitev njihovega dostojanstva. V to kategorijo bi lahko sodili vsi prispevki, ki ne ustvarijo niti najmanjše možnosti za oblikovanje svobodnega mnenja. Če je v pravu vse od rimskih časov uveljavljeno temeljno pravilo *audiatur et altera pars* (potrebno je slišati obe strani) je v današnjem času medijem še vedno dopuščeno enostransko poročanje, včasih z obilo subjektivnih primesi dotičnega novinarja. Javnost si svoje mnenje ustvarja prvenstveno na podlagi medijev, ne na podlagi sodnih odločb. Tako je osumljeni "kriv" pred očmi javnosti, še preden mu je bila dana možnost zagovora.

V vseh primerih, kjer lahko pride do hudih posegov v ustavne pravice posameznika, je potrebno zadržano ravnanje (vedno premočnih) državnih organov, katerih prvenstvena naloga ni obveščanje javnosti, pač pa uspešno in učinkovito izvrševanje tistih pooblastil, zaradi katerih so bili ustanovljeni.

Način zagotavljanja obveščenosti javnosti (drugi odstavek 5. člena), način zagotovitve možnosti posredovanja pripomb in kritik, njihovega obravnavanja in odgovarjanja nanje (tretji odstavek 5. člena), poslovanje z dokumentarnim gradivom, poslovni čas, uradne ure v upravi ter druga vprašanja načina delovanja uprave ureja glede na 7. člen zakona o državni upravi Vlada Republike Slovenije (in v njenem okviru ministrstvo za javno upravo). Uredba o upravnem poslovanju predmetne tematike ne ureja, saj govori predvsem o upravnem poslovanju s strankami (kar osumljenci niso) in o zagotavljanju **splošnih** informacij o delu organa. Po 29. členu te uredbe se o zadevah, ki so pri organu v reševanju, informacije dajejo pisno ali **izjemoma v odmevnih zadevah na tiskovnih konferencah**. Pri dajanju obvestil medijem je potrebno **spoštovati predpise o tajnosti podatkov** ali njihovih posameznih delov in predpise o dostopu do informacij javnega značaja. Obvestilo mora biti sestavljeno tako, da **varuje ugled, zasebnost in poslovne interese strank in drugih udeležencev v postopku**.

Celotna javnost se zaveda pomena policije, državnega tožilstva in drugih enako potrebnih organov, zato je sklicevanje tiskovnih konferenc, še preden je osumljenemu dokazana vsaj stopnja utemeljenega suma, več kot preuranjeno. Celotna javnost se zaveda njihove potrebnosti, zato opravičevanje njihovega dela služi bolj predstojnikom teh organov, kot pravicam osumljenih ali zaposlenim v teh organih.

V tem delu ne služi niti javnosti, saj je le ta tista, ki na koncu plačuje napake teh organov oziroma njihovih predstojnikov.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za javno upravo, Ministrstvu za pravosodje, Ministrstvu za notranje zadeve in Ministrstvu za kulturo, da vprašanja preučijo in v skladu s 96. členom Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) nanje v roku 30 dni odgovorijo.

Državni svet
mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

* * *

Odgovor Ministrstvo za javno upravo

Ministrstvo za javno upravo je 25. 4. 2008 prejelo poziv Državnega sveta Republike Slovenije, da se opredeli do vprašanj državnega svetnika Draga Zure, glede medijske izpostavljenosti osumljencev v predkazenskih postopkih. Poziv je bil naslovljen tudi na Ministrstvo za pravosodje, Ministrstvo za notranje zadeve in Ministrstvo za kulturo.

Po preučitvi poslanih vprašanj ugotavljamo, da Ministrstvo za javno upravo v okviru svojih pristojnosti lahko odgovarja na vprašanje o pravilih za sklicevanje tiskovnih konferenc.

Javnost dela organov državne uprave zagotavlja sistemski Zakon o državni upravi, ki omenjenim organov nalaga, da zagotavljajo javnost svojega dela, na način, ki upošteva varstvo osebnih in tajnih podatkov ter druge omejitve iz veljavnih predpisov. Izpostavljeno načelo zavezuje, da organi državne uprave informacije o svojem delu zagotavljajo javnosti samoiniciativno, ne zgolj na podlagi izrecnih zahtev zainteresiranih, v smislu izvrševanja pravice dostopa do informacije javnega značaja. Pri tem pa morajo upoštevati vse ve javne normativne omejitve. Te obveznosti je potrebno ločevati od primerljivih obveznosti, ki jih imajo organi državne uprave do uporabnikov svojih storitev. V tem okviru se namreč javnost dela nanaša na obveščanje o načinu poslovanja organov (npr. o uradnih urah) in načinu uresničevanja konkretnih pravic; izvrševanje teh obveznosti je podrobneje urejeno z Uredbo o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 20/2005, 106/2005, 30/2006, 86/2006, 32/2007, 63/2007, 115/2007, 31/2008).

Omenjeni izvršilni predpis dopušča obveščanje javnosti preko novinarskih konferenc kot eno od možnosti, kadar je delo organa deležno večje medijske pozornosti. Kdaj gre za takšne primere, ocenjuje vsak organ oziroma njegov predstojnik samostojno, saj posebna merila niso predpisana.

Ministrstvo za javno upravo
dr. Gregor Virant, l.r.
minister

* * *

Odgovor Ministrstva za kulturo

Datum: 22. 5. 2008

Prejeto: 28. 5. 2008

Ministrstvo za kulturo je prejelo vprašanje državnega svetnika Draga pure glede medijske izpostavljenosti domnevnih osumljencev v predkazenskih postopkih.

Na vprašanje pod zaporedno številko 6 odgovarjamo naslednje:

V zvezi z medijskim izpostavljanjem domnevnih osumljencev v času poteka pred-kazenskega ali kazenskega postopka ter s tem povezanim poseganjem v človekovo dostojanstvo Inšpektorat RS za kulturo in medije v letu 2007 ni vodil nobenega postopka. Zakon o medijih (ZMed-UPB1, Uradni list RS, št. 110/2006), katerega izvrševanje nadzira Inšpektorat RS za kulturo in medije, ne vsebuje nobene določbe, na podlagi katere bi bil pregon prej omenjene oblike poseganja v človekovo dostojanstvo možen. Prepoved prizadejanja spoštovanja človekovega dostojanstva je vsebovana samo v prvi alineji 3. odstavka 47. člena ZMed in se nanaša na oglaševanje (kršitev te prepovedi je sankcionirana kot prekršek z določbo 1. alineje 1. člena 129. člena ZMed).

Nedotakljivost in varstvo človekove osebnosti in dostojanstva sta sicer vsebovana tudi v določbi 6. člena ZMed in sta navedena med načeli dejavnosti medijev (še: svoboda izražanja, svobodni pretok informacij, odprtost medijev za različna mnenja, prepričanja in za raznolike vsebine, avtonomnost urednikov, novinarjev in drugih avtorjev pri ustvarjanju programskih vsebin), vendar člen napotuje na skladnost s programskimi zasnovami in profesionalnimi kodeksi. Tako kršitev določb tega člena ni sankcionirana in zato zaradi kršitve določb tega člena ni mogoče uvesti postopka o prekršku.

Ministrstvo za kulturo
dr. Vasko Simoniti, l.r.
minister

Sklep Državnega sveta ob obravnavi **vprašanja** državnega svetnika Marijana Klemenca **glede zagotavljanja zdravstvene in socialno varstvene obravnave po zaključenem zdravljenju v bolnišnici**

Državni svet Republike Slovenije je na 7. seji 21. 5. 2008 v skladu z 41. členom Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) obravnaval vprašanje **državnega svetnika Marijana Klemenca** glede zagotavljanja zdravstvene in socialno varstvene obravnave po zaključenem zdravljenju v bolnišnici in na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Ur. l. RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašanje državnega svetnika Marijana Klemenca in predlaga Ministrstvu za zdravje in Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, da vprašanje preučita in nanj odgovorita.

Vprašanje državnega svetnika Marijana Klemenca se glasi:

Kakšne ukrepe in aktivnosti načrtujeta Ministrstvo za zdravje in Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, da bodo pacientom zagotovljene enake možnosti primerne oskrbe po odpustu iz zdravljenja v bolnišnici?

Obrazložitev:

Dejstvo je, da institucionalno varstvo v bolnišnicah, ki nimajo ustreznih kapacitet, ne more biti rešitev. Z vidika etike in morale je nesprejemljivo, da nimamo dogovorjenih sistemskih rešitev za številne paciente, ki nimajo zagotovljene primerne oskrbe po odpustu iz bolnišnic in so jim tako kršene pravice do enakopravne obravnave.

Posamezni pacienti po zaključeni akutni in tudi neakutni bolnišnični obravnavi oziroma po rehabilitaciji potrebujejo pomoč in postrežbo pri opravljanju vseh osnovnih življenjskih potreb (pri vzdrževanju higiene, hranjenju, odvajanju...). V primeru, kadar jim potrebne oskrbe ni možno zagotoviti na domu (ker nimajo sorodnikov oziroma le-ti zaradi oddaljenosti ali nezmožnosti ne morejo zagotoviti pomoči na domu, ali so brezdomci, ki nimajo stanovanja ali so do sprejema v bolnišnico živeli v neprimernih stanovanjskih razmerah in se tja ne morejo vrniti), jim je potrebno oskrbo možno zagotoviti le kot institucionalno varstvo.

Največkrat so to pacienti po poškodbi glave ali ohromelosti udov: tetraplegija, paraplegija ter pacienti s težavami v duševnem zdravju, ki zaradi zdravstvenega stanja niso sposobni odločati o svojih pravicah in koristih in zanje nimamo razvitih ustreznih programov rehabilitacije. Zato, »ker nimajo rehabilitacijskega potenciala« niso sprejeti v podaljšano bolnišnično zdravljenje, niti jih ne sprejmejo v Zavod Zarja, kamor so sprejeti po rehabilitaciji v Inštitutu RS za rehabilitacijo, če imajo proste kapacitete. Po podatkih Skupnosti socialnih zavodov Slovenije je število prošenj za sprejem v socialni zavod 16.582.

Bolnišnica pacienta, ki mu zdravstveno ali socialno stanje ne omogočata samostojnega življenja v domačem okolju, ne bi smela odpustiti. V tem primeru mu je potrebno zagotoviti neposredno premostitev v institucionalno varstvo. Glede na potrebe, ki so razvidne iz števila čakajočih, se za sprejem v socialnih zavodih oblikujejo kriteriji za sprejem oz. nesprejem tistih, ki ne izpolnjujejo kriterijev za sprejem:

- ne sprejemajo mlajših od 65 let (ker so namenjeni starostnikom);
- ne sprejemajo pacientov, ki so kolonizirani z bolnišničnimi okužbami (ker nimajo enoposteljnih sob);
- ne sprejemajo pacientov, ki potrebujejo poleg socialne oskrbe tudi zahtevno zdravstveno nego (imajo traheostomsko kanilo, so hranjeni s pomočjo hranilne sonda, potrebujejo trajno zdravljenje s kisikom, ker ni primernih kapacitet, strokovnega kadra za izvajanje potrebne nege itd

Primer:

58-letni pacient, brezdomec, brez svojcev, brez prijavljenega bivališča, brez zdravstvenega zavarovanja. Po hudi poškodbi potrebuje socialno oskrbo in pomoč pri opravljanju vseh osnovnih življenjskih potreb. Pristojni center za socialno delo, kot skrbnik pomaga pri postopkih, potrebnih za uveljavljanje posameznih pravic: prijavi stalnega prebivališča, sklenitvi obveznega in prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja, uveljavljanju pravic do institucionalnega varstva. Odgovori v domovih starejših občanov so, da je premlad, v posebnih socialnih zavodih je čakalna doba za sprejem nekaj let, v varstveno delovnem centru dajo prednost pri sprejemu mlajšim uporabnikom. V bolnišnici je več kot 4 mesece.

43-letni pacient, brez ožjih svojcev, potrebuje socialno in zdravstveno obravnavo (traheostomska kanila, potrebuje trajno zdravljenje s kisikom, hranjenje po hranilni sondi, brez kontakta, koloniziran z bolnišnično okužbo). Svojci mu zahtevne nege in oskrbe doma ne morejo zagotoviti. V DSO so povedali, da ga bodo sprejeli na prvi ustrezen prostor. Čaka več kot eno leto in prostega mesta še ni bilo. Postavlja se vprašanje, če sploh kdaj bo.

Ministrstvo za zdravje in Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve bi morala dogovoriti potrebne smernice in zagotoviti potrebno obravnavo navedenim pacientom:

1. Na ravni socialno zdravstvenih zavodov je potrebno uvesti inštitut institut urgentnega sprejema za zagotavljanje socialnega varstva (skladno s 50. členom Ustave RS), na način, kot je to urejeno v bolnišnicah, kjer ni možno odkloniti sprejema, če ga upravičenec nujno potrebuje.
2. Prav tako je potrebno v socialnih zavodih dogovoriti in zagotoviti primeren odstotek kapacitet, kamor so lahko sprejeti pacienti kolonizirani z bolnišnično okužbo. Sedaj posamezne paciente sprejemajo le izjemoma (dva zavoda).
3. Domovom starejših občanov je potrebno zagotoviti dodatna sredstva za oskrbo koloniziranih upravičencev in spremeniti kadrovske standarde. Potrebne protokole obravnave za navedene paciente je potrebno medresorsko uskladiti in to med Ministrstvom za zdravje, Ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve ter Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Nacionalna komisija za preprečevanje bolnišničnih okužb pri MZ naj pripravi strokovne smernice za obravnavo koloniziranih upravičencev v DSO, ki se jih tudi finančno ovrednoti.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za zdravje in Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, da vprašanje preučita in v skladu s 96. členom Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) nanj v roku 30 dni odgovorita.

Državni svet
mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Sklep Državnega sveta ob obravnavi **vprašanja** državnega svetnika dr. Zoltana Jana **glede zaposlovanja volonterjev v državnih ustanovah**

Državni svet Republike Slovenije je na 7. seji 21. 5. 2008 v skladu z 41. členom Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) obravnaval vprašanje **državnega svetnika dr. Zoltana Jana** glede zaposlovanja volonterjev v državnih ustanovah in na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Ur. l. RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašanje državnega svetnika dr. Zoltana Jana in predlaga Vladi Republike Slovenije, da vprašanje preuči in nanj odgovori.

Vprašanje državnega svetnika dr. Zoltana Jana se glasi:

Zakaj Vlada Republike Slovenije in njena ministrstva pod krinko volontariata spodbujajo zaposlovanje, ki ima vse značilnosti prvotnega pomena termina voluntarizem (samovoljno, avtoritarno, diktatorsko ravnanje, ne glede na zakone, obveznosti ali potrebe družbe) in tako onemogoča mladim, visoko usposobljenim strokovnjakom, da normalno začnejo svojo poklicno pot po dolgoletnem študiju?.

Obrazložitev:

Zadnja leta se ne samo tolerira, pač pa povsem uradno spodbuja zaposlovanje volonterjev v državnih ustanovah na številnih področjih, npr. v zdravstvu, šolstvu itd. Mladi strokovnjaki so tako prisiljeni, da po uspešnem študiju, ki zaradi preobsežnih programov v primerjavi z drugimi državami v EU traja nadpovprečno dolgo, delajo brezplačno in brez vsakršnih pravic iz delovnega razmerja kot volonterji v državnih ustanovah, ne da bi jim delodajalec plačeval prispevke iz socialnega in zdravstvenega zavarovanja, ne da bi se jim to delo štelo v delovno dobo, ne da bi imeli pravico do povračila stroškov za prehrano in prevoz na delo, kritja drugih materialnih stroškov itd.

Ministrstvo Republike Slovenije za šolstvo in šport je npr. lani razpisalo 135 pripravniških mest učiteljev s sklenitvijo delovnega razmerja in trikrat več mest pa za opravljanje volonterskega – brezplačnega – pripravništva. Tako so celo kandidati, ki so med študijem dosegli povprečno oceno 8,11, padli med 400 neplačanih pripravnikov in tako skušali izpolniti pogoj za opravljanje strokovnega izpita, ki je pogoj za morebitno opravljanje vzgojno-izobraževalnega dela, čeprav to ni usklajeno z ostalo zakonodajo s področja delovnih razmerij.

To seveda še zdaleč ni tisto, kar Slovenija zagovarja pred mednarodno javnostjo npr. na konferenci Delo za mlade - blaginja za vse, ki naj bi prispevala k razreševanju vprašanja "o uspešnem in dostojnem zaposlovanju mladih". Na njej je Marjeta Cotman v vlogi predsednice Sveta EU za zaposlovanje in socialno politiko poudarila, "da Evropska unija ni le gospodarski projekt" in da je »vključevanju mladih na trg dela, kar je eden najpomembnejših izzivov."

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Vladi Republike Slovenije, da vprašanje preuči in v skladu s 96. členom Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) nanj v roku 30 dni odgovori.

Državni svet
mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Sklep Državnega sveta ob obravnavi **vprašanja** državnega svetnika Mateja Arčona **glede delovanja namakalnega sistema Vogršček**

Državni svet Republike Slovenije je na 7. seji 21. 5. 2008 v skladu z 41. členom Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) obravnaval vprašanje **državnega svetnika Mateja Arčona** glede delovanja namakalnega sistema Vogršček in na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Ur. l. RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašanje državnega svetnika Mateja Arčona in predlaga Ministrstvu za okolje in prostor in Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da vprašanje preučita in nanj odgovorita.

Vprašanje državnega svetnika Mateja Arčona se glasi:

V imenu lastnikov in uporabnikov preko 1.300 ha kmetijskih zemljišč v Vipavski dolini oba ministra sprašujem, kdaj bo dokončana sanacija in zagotovljeno normalno delovanje namakalnega sistema Vogršček?

Obrazložitev:

Zaradi napake na sistemu oskrbe z vodo, namakalni sistem Vogršček ne deluje že od novembra lani. Namakalni sistem je v domeni obeh ministrstev, akumulacija v domeni ministrstva za okolje in prostor, razvod pa v domeni kmetijskega ministrstva. Ker se zdi, da mu potrebne skrbi za vzdrževanje in delovanje ne namenja niti eno niti drugo ministrstvo, bi se kazalo poenotiti in dogovoriti, kdo naj z njim upravlja v bodoče! Danes namreč kmetje ostajajo brez vode, ki je tako pomembna za njihovo delo in pridelek. V letošnjem letu je tako že zatajila t.i. protislanska zaščita.

Nesprejemljivo je, da tako pomemben infrastrukturni objekt, v katerega so bila vložena zelo velika javna sredstva, ne bi služil svojemu namenu. Kmetje so posebej zaskrbljeni zaradi glasov, da nameravajo zaradi sanacije akumulacijo v celoti izprazniti, saj bi v takšnem primeru za njeno polnjenje potrebovali skoraj štiri leta, kar je za uporabnike povsem nesprejemljivo.

Ministrstvo za kmetijstvo je kmetom poslalo obvestilo, da bo sistem deloval že v mesecu aprilu. Kljub obljubam pa so se upravljavci prisiljeni posluževati neprimernih in improviziranih rešitev, ki ne omogočajo stabilnega delovanja. Kljub obilici padavin se kmetje zaskrbljeno sprašujejo, kaj bo prineslo poletje, ki bo lahko tudi nadvse vroče in suho. V skrbi za svoj pridelek in preživetje še vedno ne vedo ali bo namakalni sistem do takrat deloval. Sami ne najdejo odgovorov, zato vas v njihovem imenu prosim za čimprejšnji odgovor na postavljeno vprašanje.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za okolje in prostor ter Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da vprašanje preučita in v skladu s 96. členom Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) nanj v roku 30 dni odgovorita.

Državni svet
mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik

Sklep Državnega sveta ob obravnavi **zahteve** državnega svetnika Mateja Arčona **za dopolnitev odgovora Ministrstva za kulturo glede spremembe statusa gledališča SNG Nova Gorica**

Državni svet Republike Slovenije je na 7. seji 21. 5. 2008 v skladu z 41. členom Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) obravnaval zahtevo **državnega svetnika Mateja Arčona** za dopolnitev odgovora Ministrstva za kulturo glede spremembe statusa gledališča SNG Nova Gorica in na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Ur. l. RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet Republike Slovenije podpira zahtevo državnega svetnika Mateja Arčona in predlaga Ministrstvu za kulturo, da dopolni odgovor na vprašanje državnega svetnika Mateja Arčona glede spremembe statusa gledališča SNG Nova Gorica.

Obrazložitev:

V Predlogu zakona o prenosu nalog v pristojnost pokrajin (prvi odstavek 398. člena), ki ga je Državnemu zboru Republike Slovenije predložila Vlada Republike Slovenije, se je nepričakovano (v prvih osnutkih tega ni bilo) pojavila določba o prenosu ustanoviteljskih pravic države v Slovenskem narodnem gledališču Nova Gorica na pokrajino.

Ministru za kulturo, dr. Vasku Simonitiju, je bilo zato zastavljeno vprašanje:

- Iz katerih razlogov se je vlada odločila prenesti ustanoviteljske pravice SNG Nova Gorica z države na pokrajino?
- Po katerih kriterijih se je vlada odločila prenesti ustanoviteljske pravice na pokrajino in SNG Nova Gorica odvzeti status gledališča nacionalnega pomena?

V odgovoru je minister za kulturo dr. Vasko Simoniti izpostavil vlogo in pomen SNG Nova Gorica, ki si je status gledališča nacionalnega pomena pridobilo s svojim delovanjem in odmevnostjo. Prav zato, ker se poraja dvom o resničnosti in utemeljenosti povedanega, so bila ministru tudi postavljena zgoraj navedena vprašanja.

Minister v svojem odgovoru zagotavlja, da prenos ustanoviteljskih pravic ne vpliva na »nacionalni pomen« gledališča, na obseg javnega financiranja in ne zmanjšuje pravic in standardov delovanja gledališča? Zakaj je torej sprememba sploh potrebna?

Iz odgovora izhaja, da želi Vlada Republike Slovenije, s prenosom ustanoviteljskih pravic na pokrajino zagotoviti, da bi SNG Nova Gorica, kot gledališče nacionalnega pomena, še dodatno utrdilo svojo povezanost s širšim prostorom zahodne Slovenije in slovenskim zamejstvom.

Težko je razumeti, da Vlada RS tovrstnih »prednosti« ne omogoča tudi preostalim (dvema) SNG, katerih ustanovitelj je Republika Slovenija. Zakaj v svojih prizadevanjih za "utrditev nacionalnega pomena gledališča" izpušča Ljubljansko Dramo in SNG Maribor? Zakaj se je vlada, izmed treh SNG, odločilo prenesti na pokrajino le SNG Nova Gorica?

Razlogov za svojo odločitev in kriterijev za »razlikovanje« med gledališči minister v svojem odgovoru ni pojasnil. Ministra za kulturo, dr. Vaska Simonitija zato prosimo, da svoj odgovor dopolni in pojasni kriterije za razlikovanje med tremi SNG.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za kulturo, da v skladu s četrtem odstavkom 54. člena Poslovnika Državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04, 18/05 in 86/07) odgovor dopolni in ga posreduje v roku 30 dni.

Državni svet
mag. Blaž Kavčič, l.r.
predsednik